

శతకాలు

భక్తి,జ్ఞాన,నీతి

బద్ధి నీతులు

సదాశివ సమారంభాం

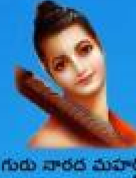
గురు దక్షిణామూర్తి

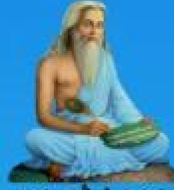
గురు వేదవ్యాస మహర్షి

గురు శుక మహర్షి

గురు నారద మహర్షి

గురు వాల్మీకి మహర్షి

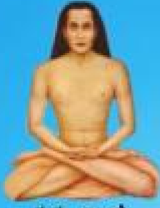

గురు శ్రీకృష్ణ

శంకరాచార్య మధ్యమాం

గురు దత్తాత్రేయ

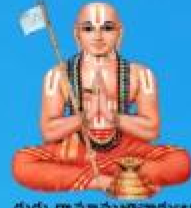
గురు బాబాజీ

గురు గౌతమ బుద్ధ

గురు ఆదిశంకరాచార్య

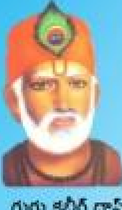
గురు రామానుజాచార్యులు

గురు జ్ఞానేశ్వర్

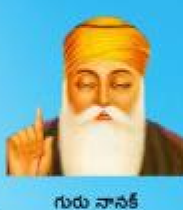
గురు రవిదాస్

గురు కబీర్ దాస్

గురు చైతన్య మహా ప్రభువు

గురు నానక్

గురు రాఘవేంద్ర స్వామి

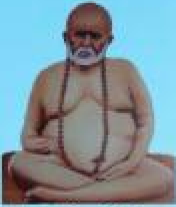

గురు వీరబ్రహ్మేంద్ర స్వామి

యోగి వేమన

అస్మదాచార్య పర్యంతాం

గురు త్రైలింగ స్వామి

గురు లాహిరి మహాశయ

గురు రామకృష్ణ పరమహంస, అమ్మ శారదాదేవి

గురు వివేకానంద

గురు సాయి లాలా

గురు అరబిందో

గురు రమణ మహర్షి

గురు యోగానంద

గురు భక్తివేదాంత ప్రదుపాద

గురు మళయాళస్వామి

గురు విద్యాప్రకాశానందగిరి

గురు చంద్రశేఖర పరమాచార్య

వందే గురుపరంపరాం..

నన్ను "నేను" తెలుసుకోవటానికి

నన్ను "నేను" మార్చుకోవటానికి

"నేను" గా ఉండటానికి

మరియు అత్యుత్తమ జీవన విధానానికి

కావలసిన భక్తి,జ్ఞాన,కర్మ,ధర్మ సమాచారం ఒకేచోట తెలుగులో ఉచితంగా!

సాధారణంగా వేదాంతం తెలుసుకోవాలనే కోరిక వుంటుంది, కాని గ్రంధాలు అందుబాటులో లేవు. ఇంకొకరి దగ్గర గ్రంధాలు వుంటాయి, కాని జిజ్ఞాసువులకి ఎక్కడ ఉన్నవో తెలియదు. అలాగే కొన్ని లైబ్రరీ లో కొన్ని రకాల పుస్తకాలు మాత్రమే లభ్యం అవుతున్నాయి, అంతేగాక విలువైన గ్రంధాలు సరైన సంరక్షణ లేక కనుమరుగైపోతున్నాయి, కనుక మన అందరి కోసం భారత ప్రభుత్వం పురాతన ఆధ్యాత్మిక గ్రంధాలను సంరక్షించే నిమిత్తం ఎంతో శ్రమతో కంప్యూటరీకరణ ద్వారా ఒక చోట చేర్చుతూ ఆన్ లైన్ చేయటం జరిగింది. ఇటువంటి విలువైన జ్ఞాన సంపదను మరింత సులభంగా అందుబాటులోకి తీసుకురావటానికి సాయి రామ్ సేవక బృందం ఉడతా భక్తి గా ఇప్పటివరకి దాదాపు **5000** పుస్తకాలను వివిధ వర్గాలుగా విభజించి PDF(eBOOK) రూపంలో ఆన్ లైన్ లో ఉచితంగా అందించటం జరిగింది. కనుక ప్రతి ఒక్కరు ఈ సదవకాశాన్ని సద్వినియోగం చేసుకోగలరు. ఇందుకు సహాయం అందించిన భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్(డిజిటల్ లైబ్రరీ అఫ్ ఇండియా http://www.new.dli.ernet.in), ఆర్కైవ్ వెబ్ సైట్(https://archive.org), గూగుల్ వెబ్ సైట్(https://www.google.co.in), మైక్రోసాఫ్ట్ వెబ్ సైట్(http://www.microsoft.com) కు మేము ఋణపడివున్నాము.అలాగే ఇటువంటి బృహత్తర కార్యక్రమానికి పెద్ద మొత్తం లో గ్రంధాలను అందించిన తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానమునకు కూడా మనం ఋణపడివున్నాము. సాయి రామ్ సేవక బృందం కోరుకొనేది ఒక్కటే, ప్రతి ఇల్లు ఆధ్యాత్మిక జ్ఞాన గ్రంధాలతో నిండిపోవాలన్నదే మా కోరిక.

ఈ గ్రంధాలను ఉచితంగా ఆన్ లైన్ లో చదువుటకు, దిగుమతి(డౌన్లోడ్) చేసుకొనుటకు గల మార్గాలు:

1) భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్: http://www.new.dli.ernet.in లేక http://www.dli.ernet.in
2) సాయి రామ్ వెబ్ సైట్: http://www.sairealattitudemanagement.org
3) సాయి రామ్ గూగుల్ సైట్: https://sites.google.com/site/sairealattitudemanagement
4) ఆర్కైవ్ వెబ్ సైట్: https://archive.org/details/SaiRealAttitudeManagement

ఈ జ్ఞాన యజ్ఞం పై గల సలహాలు,సూచనలకు సేవక బృందాన్ని సంప్రదించుటకు: sairealattitudemgt@gmail.com

సాయి రామ్ భక్తి,జ్ఞాన సమాచారం: https://www.facebook.com/SaiRealAttitudeManagement

సాయి రామ్ భక్తి,జ్ఞాన సంబంద వీడియోలు: https://www.youtube.com/user/sairealattitudemgt

ఈ జ్ఞాన యజ్ఞంలో ప్రతి ఒక్కరు పాల్గొని, ఈ అవకాశాన్ని సద్వినియోగం చేసుకొని,మీరు సంతృప్తులైతే మరొక సాధకునికి, జిజ్ఞాసువులకు మార్గం చూపించగలరని ఆశిస్తున్నాము. మీరు చదువుకోవటంలో ఏమైనా ఇబ్బంది కలిగితే సేవక బృందంను సంప్రదించగలరు. ఒకవేళ మా సేవలో ఏమైన పొరపాటు వస్తే మన్నించగలరు.

ఈ గ్రంధపు భారత ప్రభుత్వ డిజిటల్ లైబ్రరీ గుర్తింపు సంఖ్య: 2030020025535

గమనిక: భక్తి,జ్ఞాన ప్రచారార్ధం **ఉచితంగా eBook** రూపంలో భారత ప్రభుత్వపు సహాయంతో ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ గ్రంధముపై వ్యాపార,ముద్రణ హక్కులు రచయిత,పబ్లిషర్స్ కి గలవు, కనుక వారిని సంప్రదించగలరని మనవి చేసుకొంటున్నాము.

Sai**R**eal**A**ttitude**M**anagement(SAI RAM) - సాయి నిజ వ్యక్తిత్వ నిర్వహణ(సాయి రామ్)

* సర్వం శ్రీ సాయినాధ పాద సమర్పణమస్తు *

భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్ - డిజిటల్ లైబ్రరీ అఫ్ ఇండియా

http://www.new.dli.ernet.in

Digital Library of India: Inc ×

www.new.dli.ernet.in

Digital Library of India

Hosted by: Indian Institute of Science, Bangalore in co-operation with
CMU, IIIT-H, NSF, ERNET and MCIT for the Govt. of India and 21 major participating centres.

Home | Vision | Mission | Goals | Benefits | Content Selection | Current Status | People | Funding | Copyright Policy | FAQ | RFP

Books Journals Newspapers
Palm-Leaves (Manuscripts)

Title: Ramayanam
Author:
Year: to
Subject: Any Subject
Language: Telugu
Scanning Centre: Any Centre
Clear | Search

Presentations and Report
Statistics Report
Status Report
Feedback | Suggestions | Problems | Missing links or Books

Click here for PDF collection
DLI MIRROR at IUCAA Data Center PUNE

DLI

For the first time in history, the Digital Library of India is digitizing all the significant works of Mankind.

Click Here to know More about DLI New!

Books	Journals	Newspapers	Manuscripts
• Rashtrapati Bhavan • CMU-Books • Sanskrit • TTD,Tirupathi • Kerala Sahitya Akademi	• INSA	• Times of India • Indian Express • The Hindu • Deccan Herald • Eenadu • Vaartha	• Tamil Heritage Foundation • AnnaUniversity NEW!

Title Beginning with.

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z

Author's Last Name

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z

Year

1850-1900	1901-1910	1911-1920	1921-1930	1931-1940	1941-1950	1951-

Subject

Astrophysics	Biology	Chemistry	Education	Law	Mathematics	Mythology	Religion	For more subjects...

Language

Sanskrit	English	Bengali	Hindi	Kannada	Marathi	Tamil	Telugu	Urdu

అతి విశిష్టం ఈ దానం!

స్వామి వివేకానంద

"దానాలలోకెల్లా ఆధ్యాత్మిక విద్యాదానం చాలా శ్రేష్ఠమైంది! దాని తరువాతిది లౌకిక జ్ఞానదానం, ప్రాణదానం, అన్నదానం" అని వ్యాసమహర్షి చెప్పారు.

మన ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానం భారతదేశ హద్దులలో నిలిచి పోకూడదు. లోకమంతటినీ ఆవరించాలి! ఇలా లోకవ్యాప్తమైన ధర్మప్రచారాన్ని మన పూర్వులు చేశారు. హైందవ వేదాంతం ఎన్నడూ ఈ దేశం దాటి పోలేదని చెప్పేవారూ, మతప్రచారార్థం తొలిసారిగా, పరదేశాలకు వెళ్ళిన సన్యాసిని నేనే అని చెప్పేవారూ, తమ జాతిచరిత్ర నెరుగని వారే! ఇలాంటి సంఘటనలు ఎన్నోసార్లు జరిగాయి. అవసరమైనప్పుడల్లా, భారతీయ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానప్రవాహం వెల్లువలా లోకాన్ని ముంచెత్తుతూ వచ్చింది.

రాజకీయ ప్రచారాన్ని రణగొణధ్వనులతో, యోధులతో సాగించవచ్చు. అగ్నిని కురిపించి, కత్తిని ఝళిపించి, లౌకిక జ్ఞానాన్నీ, సంఘనిర్మాణ విజ్ఞానాన్నీ విరివిగా ప్రచారం చేయవచ్చు. కానీ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానదానం కళ్ళకు కనిపించకుండా, చెవులకు వినిపించకుండా కురుస్తూ, రోజా పువ్వుల రాసుల్ని వికసింపజేసే మంచులాగా నిశ్శబ్దంగా జరగవలసి ఉంది. భారతదేశం నిరాడంబరంగా, లోకానికి మళ్ళీ మళ్ళీ చేస్తూ వచ్చిన దానమిదే!

మిత్రులారా! నేను అవలంబించే విధానాన్ని తెలియజేస్తాను వినండి. భారతదేశంలోనూ, ఇతర దేశాల్లోనూ మన పారమార్థిక ధర్మాలను బోధించడానికి తగినవారుగా మన యువకుల్ని తయారు చేయడానికై భారతదేశంలో కొన్ని సంస్థలను నెలకొల్పాలి! ఇప్పుడు మనకు కావలసింది బలిష్ఠులు, జవసంపన్నులు, ఋజువర్తనులు, ఆత్మ విశ్వాసపరులు అయిన యువకులు. అలాంటి వారు నూరుమంది దొరికినా, ప్రపంచం పూర్తిగా పరివర్తన చెందగలుగుతుంది!!

ఇచ్ఛాశక్తి తక్కిన శక్తులన్నిటి కన్నా బలవత్తరమైంది. అది సాక్షాత్తూ భగవంతుని దగ్గరి నుండి వచ్చేదే కాబట్టి దాని ముందు తక్కినదంతా లొంగిపోవలసిందే. నిర్మలం, బలిష్ఠం అయిన 'ఇచ్ఛ' (సంకల్పం) సర్వశక్తిమంతమైంది. దానిలో మీకు విశ్వాసం లేదా? ఉంటే మీ మతంలోని మహోన్నత ధర్మాలను ప్రపంచానికి బోధించడానికై కంకణం కట్టుకోండి. ప్రపంచం ఆ ధర్మాల కోసమై ఎదురుచూస్తోంది. అనేక శతాబ్దాలుగా ప్రజలకు క్షుద్రసిద్ధాంతాలు నేర్పడం జరిగింది. వారు వ్యర్థులని ప్రపంచమంతటా బోధలు జరిగాయి. ఎన్నో శతాబ్దాల నుండి వారు ఈ బోధనల వల్ల భయభ్రాంతులై, పశుప్రాయులైపోతున్నారు. తాము ఆత్మస్వరూపులమనే మాటను వినడానికైనా వారెన్నడూ నోచుకోలేదు. "నీచాతినీచుడిలో కూడా ఆత్మ ఉంది. అది అమృతం, పరమ పవిత్రం, సర్వశక్తిమంతం, సర్వవ్యాపకమైనది" అని వారికి ఆత్మను గురించి చెప్పండి. వారికి ఆత్మవిశ్వాసాన్ని ప్రసాదించండి. ❖

మూలం: శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ - ఫిబ్రవరి 2014

అవిఘ్నమస్తు.

శుభమస్తు.

బద్దినీతులు.

రాజనీతిప్రకరణము.

శ్రీరామారమణీయు ను
మారామారమణు వాగ్రమాహ్లాదయేశుఁ
గోరి మురారిఁ బురారి న
ఘారి హృషీకేశు నీశు నజుఁ గొల్తు మదిన్. 1

క. రాజవరమకుటమణిగణ
పూజితపదయుగుఁడ హేమభూభృద్ధైర్య
భ్రాజితుఁడ బద్దనాఖ్యుఁడ
రాజోచితనీతు లొప్ప రచియింతుఁ దగన్. 2

చ. నయమునఁ గాని భూమిప్రజ నమ్మదు, నమ్మనఁ గాని యర్థసం
చయమును దంత్రవృద్ధియును సాగదు, సాగినఁగాని శత్రులన్
బయికొని యోర్వరాదు, రిపుపక్షమణంగినఁ గాని భూమి [illegible]
క్షయముగ నేలరా దనిరి కార్యచతుర్ముఖ బద్దిభూపతీ! 3

క. న్యాయము ప్రజపెక్కువకు ను
పాయము, ప్రజకల్మి సిరి కుపాయం బగుటన్
న్యాయమె భండారము నర
నాయకులకు నండ్రు కీర్తినారాయణుఁడా!

క. మేదిని కనురాగము సం
పాదించి కృతార్థుఁ డైనపతికిని విషయా
స్వాదన భూషణ మగునప
వాదము పరపతి కుదారవైరోచనుఁడా!

క. పత్ని ధరిత్రియ పురుషులె
రత్నము లెప్పుడును; పురంధ్రిరత్నములు శిరో
రత్నము లవనీపతులకుఁ
బత్నులె? రత్నములె? పరగ బద్దనరేంద్రా!

క. ప్రజఁ దల్లి వెంచువిధమునఁ
బ్రజలం బతి వెంచు నదియె, పదపడి తల్లిన్
బ్రజప్రోవు సందియము, పతి
ప్రజప్రో పడి నిక్కువంబు బద్దినరేంద్రా!

క. నమ్మి ప్రజ మూఁగు బొంకమి
నమ్మికకును సాక్షి గాఁగ నరపతి దనవా
కిమ్మయి నడపుచు లోకము
నమ్మింపఁగవలయుఁ గీర్తినారాయణుఁడా!

చ. గనులు కృషిప్రపంచ మరికప్పము సుంకము గోకులంబు నం
దనవనముల్ జలస్థలపథిస్థవణిక్క్రియ దుర్గరక్షణం
బనఁగలయున్నిమార్గముల నర్థము రోయక కేవలంబ శా
పున పాలియించు రాజుసిరిపొందునె? రాజమనోజభూభుజా! 9

క. జనపతి తనప్రజభారము
తనముఖమున నడపికొనక తక్కినఁ బాలియుం
దిని చెరుతు రతనియిల్లును
జనువారును బ్రజ నరేంద్రచతురాననుఁడా. 10

క. అనుజులు తనుజులు గురుజను
లనుఁగులు బంధులు ప్రధాను లని సిరిపాత్రుఁ
జనుఁగాని యాజ్ఞపాత్రుఁ
జన దధిపతికిఁ వివేకచతురాననుఁడా! 11

క. సకలవ్యసనికిఁ జుట్టము
నకు మంత్రికి నిష్టభృత్యునకు నజ్ఞకు నో
జ్ఞకు బోటుకానికర్థా
దికమిచ్చుట చనదు నయగరిష్ఠ బద్ధినృపా! 12

క. సాధింపఁ గడిది శత్రుల
సాధించినఁ బతికి వృథ, నిజక్షితి జనులన్
బాధించుకంటకులఁ బరి
శోధింపనినాఁడు నన్నె చోడనరేంద్రా! 13

క. క్షితిజనులకుఁ బరిజనులకు
సతతముఁ బ్రగ్గడను జూపు చనదు ధరిత్రీ
పతి ప్రగ్గడయై ప్రగ్గడఁ
బ్రతిహస్తునిఁ జేయవలయు బద్దినరేంద్రా. 14

క. అతిమహిమోన్నతియును సం
పతియును సత్యార్థమార్గభారనిమగ్న
స్థితియును దంత్రము మంత్రికిఁ
బతి యిచ్చుట నీతి గాదు బద్దినరేంద్రా. 15

క. హీనుగ భూపతి యుపశమ
హీనుఁ జెలిం జేసి మంత్ర మెఱిఁగించుట యా
జ్ఞానము పతి పతితునకును
దానన మిచ్చినవిధంబు బద్దినరేంద్రా. 16

క. వక్రిని బతి యన్యోపా
యక్రియలను జక్కఁజేయునది దానను ని
ర్వక్రంబు గాని తుద దహ
నక్రియ తథ్యంబు కీర్తినారాయణుఁడా. 17

క. క్రూరుఁ బ్రజ విడుచు, నోడఁగ
నేరదు సౌమ్యునకుఁ గాన నృపతి ప్రజను సా
ధారణరూపంబున నసు
ధారకుఁడై మెలఁపవలయు బద్దినరేంద్రా. 18

క. పరశక్తియు నిజశక్తియుఁ
బరికింపక తొడరుటెల్లభంగమునకుఁ బ
ట్టొరులం దన్నునెఱుంగుట
పరమజ్ఞానంబు పతికి బద్దినరేంద్రా. 1

క. *బలవర్గము సామంతుల
బలమున కగ్గలము గన నృపాలున కొప్పగ
బలిమి, పెరనృపతి కాజ్ఞా
బలసంపద యెంతదన్న బద్దినరేంద్రా. 2

క. స్ఫురితరుచిరత్నచామీ
కరవీజనధారణములు(1)గా వొప్పనకుం
బరివారము మెయిలక్ష్మియ
నరపతులకుఁ దొడవు కీర్తినారాయణుఁడా. 2

క. స్వాయత్తుఁ డుత్తముండు ప
రాయత్తుం డైనభూతలాధీశునకున్
స్వాయత్తుకన్న మేలుభ
యాయత్తుం డండ్రు దశదిశాభరణాంకా. 2

క. పరికింపనీతిమార్గము,
నరపతులకు నెల్ల బహుజనద్వేషముగా
దొరకొనియెడిలాభంబులు
పరిహారణీయంబు లండ్రు బద్దినరేంద్రా.

---

(1) కారణములు. * తలవర్గము.

ఇది దేశం బిది కాలం
బిది యాయం బిది వ్యయంబు నిది సంపదనా
కిది శక్తి యనువిచారము
పదిలము మతి పతి కుదారవైరోచనుఁడా. 24

పదను దొరకొనుఁడుఁ జెచ్చెర
వదలక వెదవెట్టు హాలికవర్గముకరణిం
బదను దొరకొనుఁడుఁ జెచ్చెర
వదలక కార్యంబుఁ దీర్పవలయుఁ బతికిన్. 25

భూపగుణ మలిగి చెరుపఁగ
నోపుట, కరుణించి మనుపనోపుట, జడుఁడై
కోపప్రసాదగుణములు
చూపనిపతి పతియె? నన్నెచోడనరేంద్రా. 26

కోపప్రసాదములలోఁ
గోపము చూపుచుఁ బ్రసాదగుణ మేమెడలన్
జూపనినృపతిం గొలిచిన
పాపమునకు మేర యెద్ది? బద్దినరేంద్రా! 27

తాను దయఁ బెద్దమనిచిన
మానిసిఁ బతి తగినయెడల మన్నింపమి య
జ్ఞానము తనమనువు గజ
స్నానం బగుమీఁదఁ గీర్తినారాయణుఁడా. 28

చ. నవసినవారి, బ్రిస్తవమునన్ మృతిఁ బొందినవారివారి, నా
హవముఖవీరులం, జనులయందు బ్రగల్భుల, వేరులేనిబాం
ధవుల, వివేకులం బుధులఁ, దప్పనికాపుల భక్తియుక్తులన్
ధ్రువముగఁ బ్రోవలేని నృపతుల్ కుపతుల్ పరపక్షభైరవా

క.*తనకెక్కుడనుండియు ద
క్కనిభృత్యుల మనిపి చెరుపఁగావలదు ప్రియో
జనమునకుఁ దగినమేలి
చ్చునది నరేశ్వరుఁడు నన్నెచోడనరేంద్రా. 3

క. మనుపఁ గొఱయేని జీతము
తనియఁగ నిచ్చునది యెంతదయ గలిగియు నే
రనివాని నెఱతనమునకుఁ
జొనుపుట దుర్నయము నన్నెచోడనరేంద్రా. 3

క. దోషములేకయు నలిగెడు
రోషాయత్తునకు నెవ్వరును వెఱతురు ని
ర్దోషద్రోహికిఁ బాముని
కీషద్భేదంబుగలదె?(1)యేమిట నైనన్. 3

ఉ. న్యాయముదప్పినానృపతినాఁడు సమస్తముఁ బాసు, నజ్జనుల్
వాయుడు నూరువాడు, కులభామినివాయుడు నిల్లువాడు, లేఁ
బ్రాయపురూపసంపదలువాయుఁడు దేహమువాడు, ధర్మముల్
వాయుఁడు మూఁడులోకములుఁబాడగు నన్ననగంధవారణా.

---

(1) కీషద్వేషంబుగలదె; ద్వైషమ్యము న్నె. * కెక్కుటినుండి.

ఉ. మండలనాథునాజ్ఞకు సమస్తజనంబులు నోడి పాడిమై
నుండక మేరఁదప్పి బలియుం డబలుర్ మననీక పెద్దమీ
నొండికమీనుఁ ద్రింగుక్రియఁ గ్రొవ్వునఁ జంపుచునుండె నేనియ
మ్మండలమేల నిల్చు మతిమంతులకున్ బరపక్షభైరవా. 34

వ. వెరవరిగానివాని కడువేసరుచుండెడువాని, మాటలన్
సరసుఁడుగానివాని, మతిచాలనివానిని, లంచమిచ్చినన్
బొరసినవానిఁ, బోవునెడఁ బొద్దులువుచ్చినవాని, భీతునిన్,
బరుసనివాని, రాజు పనిపంపుటకీడు వివేకభూషణా. 35

నేరమి [దొడరినదిద్దఁగ
నేరకయుం] డెడి విరక్తనృపతిని గొలువం
దూరస్థులు గాకుండెడి
వారలు దుర్మతు లుదారవైరోచనుఁడా. 36

. రాజుల నతిక్రమింపఁగ
భూజనులకు భయము పాడిబొరయకయుండన్
రాజులు వెఱతురు గావున
రాజులకుం బాడి రాజరాజమనోజా. 37

. అలుగుచుఁ జెరుపఁగనెవ్వఁడు
కొలఁది విచారింప కెత్తికొని యొరులకుఁ దో
నలుగుట తన కలుగుట యా
యలుకయ నిధనంబు దశదిశాభరణాంకా. 38

ఉ. వారనియల్కఁ జేసి బలవంతుఁడు (1)పైకొని విగ్రహించినన్
దూరము వోవుటొండె వినతుండయి వానిన చొచ్చుటొండెఁగా
కేరసమెత్తికోల్ మతివిహీనత నేనుఁగుతోడఁ దా నెసన్
బోరుట; నీతిమార్గ మిది భూనుత రాజమనోజభూభుజా. 39

క. ఎందును గార్యవిచారము
డెందము గలవాఁడె తీర్పు డెప్పరమైనన్
డెందము గలఁగదు గావునఁ
బందకు మతిపుట్టదండ్రు బద్దిసరేంద్రా. 40

క. ఆప్తు నవివేకి నొల్లర
నాప్తుని విద్వాంసు నొల్ల రార్యులు మంత్రి
వ్యాప్తికి మంత్రి వివేకియు
నాప్తుఁడుఁ గావలయు దశదిశాభరణాంకా. 41

క. ఆప్తు లెఱింగిన, నాప్తుల
యాప్తు లెఱుంగుదురు తత్తదాప్తశ్రవణ
ప్రాప్తమగుచుండుఁ గావున
నాప్తపరంపరను మంత్రమవియున్ బతికిన్. 42

క. ఆద్యావస్థనె రిపులను
ఛేద్యుల జేయు(నది) తడవు సేయుటయు(2)నఖ
చ్ఛేద్యము ముదిరి కుఠార
చ్ఛేద్యం బగు(నండ్రు) రాజసిద్ధాంతవిదుల్. 43

---

(1) పైదను. (2) సిద్ధయాపియఃనఖ.

క. ఆయంబు వ్యయము నొడిచిన
శ్రీయగు, సమమైన దళము చెడకుండు, వ్యయం
బాయమును నొడిచెనేనియుఁ
బాయదు పేదఱిమి సార్వభౌమునికైనన్. 44

క. నోసితనవలన డెందము
గాసిల్లినవానిఁ జెట్టఁగావగవక తా
నాసన్నవర్తిఁజేయుట
మోసము పతికందుఁ సిద్ధముగ బద్దినృపా. 45

క. పతికంటె నబల వసుమతి;
సతి పతి లేకున్నఁ జెడుట స్వల్పమె, ధాత్రి
పతిలేనినాఁడు సద్య
శ్చ్యుతి వసుమతి కందుఁ నన్నచోడనరేంద్రా. 46

క. నాయకవిరహితమును బహు
నాయకముఖ్యమును బాలనాయకమును స్త్రీ
నాయకమై(1) చెడు సిరి నర
నాయకులకు నందుఁ కీర్తినారాయణుఁడా. 47

క. పరదోషకథావాదము
పరపీడోత్పాదనంబు బలిమిఁ బరస్త్రీ
హరణము సుఖముగ మనుపతి
పరమోత్పాతంబు ప్రజకు బద్దినరేంద్రా. 48

---

(1) నాయకమునఁ జెడు.

గద్య:-ఇది శ్రీలక్ష్మీవల్లభపాదపద్మారాధన
కమలాప్తకులపవిత్ర సన్నవగంధవారణ
రాజమనోజరాజాంక బద్దెనాఖ్య
ప్రణీతం బైననీతిసారంబందు
రాజనీతిప్రకారం బన్నది
ద్వితీయాశ్వాసము. *

శ్రీ శ్రీ శ్రీ

* ప్రథమాశ్వాసము లేదు. పోయినది. తక్కిన రెండుప్రకరణముల చివరను "ఆశ్వాసము" నకు బదులుగా "అధికారము" అనియున్నది. ప్రథమాధికారమునఁ గవివంశవర్ణనాదు లుండనోపును.

అవిఘ్నమస్తు.

శుభమస్తు.

బుద్ధినీతులు.

సేవకనీతిప్రకరణము.

శ్రీతన్వీభూషిత(1)వి
ద్యాతిశయోన్నతుఁడ బుద్ధినాఖ్యుఁడ బుధసం
ప్రీతమనస్కుఁడ సేవక
నీతులు వివరింతు సభ మనీషులు మెచ్చన్. 1

క. పనివినిఁ గొలువవలయును
బనివినఁడే తనకుఁ దానఁ బనివినవలయున్
బనివిననినృపతిఁ గొల్చిన
మనుజుఁడు మనుజాధముండు మహిఁ బుద్ధినృపా. 2

క. ధాత్రీకుటుంబకత్వజ
గత్త్రాణనిసర్గమతులు గావున శుద్ధ
క్షత్రియు లుండఁగ నొరుల న
పాత్రుల నమ్ముదురె బుధులు బుద్ధినరేంద్రా. 3

ఉ. అచ్చగనాప్తుఁడయ్యు శుచియయ్యు మహాహితుడయ్యుఁ బంచినన్
జెచ్చెరఁ గ్రచ్చఱఁగ పనిసేయఁగనోపియు విద్యగల్గియున్
మెచ్చఁగ సత్త్వమిచ్చియును మిక్కిలి బీరము గల్గియున్ భటుం
డిచ్చ యెఱుంగఁడేని పతి కేవయుగున్ బరపక్షభైరవా. 4

" (1) తన్వీభూషిత.

క. పతి కలిగి తానె పొలియును
పతి నలిగించియును దాని భంగమునొందున్
బతి మతమెకాని భటునకుఁ
బతితో నాగ్రహము చనదు బద్దినరేండా. 5

క. పతి యిమ్మొకాని భృత్య
ప్రతతికిఁ దనయిమ్మ చనదు పరుసనికార్య
స్థితి యిమ్మెకాని భూతల
పతికిన్ దనయిమ్ము సనదు బద్దినరేండా.

క. నరపతి ప్రస్తవమునఁ దన
(1)పరిభవమునఁ దక్క నొందుపట్లను సేవా
పరులకు నిజాత్మరక్షా
పరతయు రమణీయమండ్రు బద్దినరేండా.

క. అలిని భృత్యునిఁ దగ దయ
నేలినపతి పెద్దయ(గును); నేర్పతి(యింటన్) (2)
మాలుదు తలిడొల్లనినాఁ
డాలూర్వశియైన భృత్యుఁ డర్జునుఁడై నన్.

చ. అఱమర లేక చెడ్డయెడ నక్కఱదీర్చినయట్టి నట్టిమున్
తఱిఁ దగనీనిచోట నుపతాపము సేయక కూడుకోమలిన్
నెఱయఁ గ్రుక్కుముం బెఱిఁగినెయ్యముఁ జేసినయట్టిభూపతి
మఱితురె కోటిజన్మముల మానగుణోన్నత బద్దిభూపతీ.

---

(1) పరిరంభము. (2) నేర్పరికించెన్.

క. దొరతనము వలయునొండెను(1)
సిరివడయఁగవలయు నృపతిచే భృత్యులకున్
(2)దొరతనము సిరియు వెలిగా
నరపతి తలమొట్టుక ముద్దె నయతత్త్వనిధీ. 10

క. కెలసము సేసియు నవసియుఁ
గొలిచినఁ గొదవ్వ్లయోనిఁ గువలయ(పతిదా)
కొలువేల యుత్తరోత్తర
ఫలసారమె రాజసేవ బద్దినరేంద్రా. 11

మ. జీవితమీఁడు, మ్రుగ్గడవఁజేసినవృత్తిఁ గ్రమక్రమంబునన్
బోవఁగఁజూచుఁ, దేజమునఁబుట్టెడులాభము దప్పఁజేయు,(4) స
ద్భావము బొంకుగాఁ దలఁచుఁ, బాయక నేరమె రోయుఁగావునన్
సేవకులన్ విరక్తనృపుసేవ విపజ్జలరాశిముంపదే. 12

సతియును బతియును జెలియును
వితథంబుగఁ బలికిరేని విడువఁగవలయున్
సతియుఁ దిలోత్తమయైనను
బతి యిందుఁడైనఁ జెలియుఁ బ్రాణంబైనన్. 13

వెడమతియై యుదారగుణవీరగుణంబులు బీజమాత్రమే
ర్పడినను నీగిపోటుఁ గలపందగు, దానగుణంబు లోభికిన్,
బాడవఁగ నోడుభీతునకు బుద్ధిగనెప్పుడు చెప్పుచుండఁగాఁ(5)
దొడరినమంత్రి తాన పగతుండగు నన్ననగంధవారణా. 14

---

(1) దొరవడయవలయునొండెను. (2) దొరయును. (3) పతులన్ గొలసేల.
(4) దప్పX X; దవ్వుసేయు. (5) బుద్ధిగ సెప్పగ నొప్పనుండఁగా.

క. చనవున బలిమిని మదమున
జనపతి తమ్ములఁ దదాప్తజనముల నెడఁగా
మనుచుండెడు ప్రెగ్గడకును
మును మెలఁగిన మెలకువకును ముప్పగుఁబిదపన్. 15

క. నరపతిలక్ష్మీవిద్యా
పరిణతి, చతురులకు వీరభటులకు సేవా
పరులకుఁ దక్కఁగ దక్కొ
వ్వరికి నగోచర ముదార వైరోచనుఁడా. 16

క. చేరి తన చెలులుఁ జుట్టలుఁ
గోరి యభీష్టములు పంచికుదువనిసిరి ని
స్సారము నిరర్థకంబు వి
*చారింపఁగ నెపుడు దశదిశాభరణాంకా. 17

క. తలవెండ్రుకలందఱుచు
ట్టలుఁ దోఁతురు లక్ష్మిఁ దోఁచుటయుఁ బాయుదుఁ; దోఁ
బలుకరుగావున లక్ష్మీ
లలనయు చుట్టంబు మనుజులకు బద్దినృపా. 18

చ. సిరిగల(చోటమేనఁ దనజీవముఁగల్గినచోటఁ గాలముల్)
దిరుగనిచోటఁ దేజమెడఁదొవ్వనిచోటను దుఃఖ‡సంఘముల్
పొరయనియట్టిచోటఁ దగఁ బుద్ధి దలంచి పరోపకారముల్
తిరముగఁ జేసికాక యవితీఱినఁ జేయను ధాత శక్యమే. 19

---

* పరికింపఁగ. ‡ దగ్ధసంఘముల్

ఉ. దానగుణంబ యెన్నఁగఁ బ్రధానగుణంబది మున్ను గల్గినన్
గాని విశిష్టమై పురుషకారము నిల్వదు లోభి[నాఁగఁడ
న్నేని]యశంబు[సత్త్వముసహిష్ణుతయున్ విభవంబువిద్యయున్
మానము బీరమున్ దనువు మన్ననయున్] వృథ బద్దిభూపతీ.

క. తగఁ బ్రోచువాఁడె జనకుఁడు
తెగఁబల్కినవాఁడె వెఱ్ఱి ధీరుండై యి
మ్ముగ మనుచువాఁడె చుట్టము
జగమున నరులకు వివేకచతురాననుఁడా. 21

చ. ధరణిపుఁ డాజ్ఞచే నరుఁడు దైవముచే దయివంబు మర్త్యుచే
సురతము ప్రౌఢచేఁ బలుకుసూనృతిచేఁ గులమాత్మవేదిచేఁ
బరు లుపకారిచేఁ గలిమి బంధులచే దొర ధర్మబుద్ధిచేఁ
బురుషుఁడు తాల్మిచే మహిమ పుణ్యముచే వెలయున్ యశోనిధీ.

ఉ. చేతులు వత్సరూపమునఁ జేకొనఁజేసి యభీష్టవస్తుసం
ఘాతము లెప్పుడున్ గురియు కామదుఘత్వశుభప్రసిద్ధి ధా
త్రీతలధేనువుండఁ దగ తీఱమి కన్యుల నాశ్రయించు తృ
ష్ణాతురునైనఁ జొప్పడునె యర్థము రాజమనోజభూభుజా. 23

గద్య:—ఇది శ్రీలక్ష్మీవల్లభ పాదపద్మారాధన కమలాప్త
కులపవిత్ర నన్నయగంధవారణ రాజమనోజరా
జాంక బద్దెనాఖ్యప్రణీతంబైన [నీతిసారంబు
నందు] సేవకనీతిప్రకారం బన్నది తృతీ
యాధికారము.

అవిఘ్నమస్తు.

శుభమస్తు.

బద్దినీతులు.

లోకనీతిప్రకరణము.

క. భానుకులదీపకుండను
భూనుతవిక్రముఁడ బద్దిభూపతిఁ గవిస
న్మానితుఁడ లోకనీతులు
నేనర్థినొనర్తు నధికనిపుణత్వమునన్. 1

క. ఆపద్వినీతులగుదురు
కాపురుషులు పరమపురుషకారగుణుల్ శ్రీ
ప్రాపింపవినీతులగుదు
రాపద్దశకంబె దశదిశాభరణాంకా. 2

చ. పిసిడియ కష్టుఁ, డాజిముఖభీతుఁడెబూతు, కృతఘ్నువృత్తికిన్
విసువనివాఁడెమాలఁ,డవివేకియచీకు,శఠుండ (1)(దొంగ,)దు
ర్వ్యసనియకాతరుం,డనృతవాదియె(2)కట్టిడి,మూర్ఖిచిచ్చు,ఛాం
దసుఁడె మృగంబు, కొండియుఁడె దాయ, దరిద్రుఁడె వేదు
(3)ఱెయ్యెడన్. 3

క. స్థిరమతియనఁగా భువిజను
పురుషునినమ్మునది పెక్కుబుద్ధులమైనన్
సరవెల్లిపొడలుసూపెడి
(4)నరుపొరుగేమిటికిఁ గీర్తినారాయణుఁడా. 4

---

(1) సోమరివ్యసనియ. (2) కల్లరి. (3) రయ్యెడన్. (4) నరుపొరుపేమిట.

క. బలిమికిఁ బాడి తపంబున
కలుగమి, సిరి(1)కోర్పు, విద్యకభిమానము, వా
గ్బలమునకు బొంకువోరయుమి,
కులమున కాచారమొప్పుఁ గొమరురభీమా. 5

క. హీనునకును బలిమి, పరా
ధీనునకు సుఖంబు, దుర్మతికి రిపుజయు, మ
జ్ఞానికి బరమును, (2)నలిగెడు
వానికి సైరణ యసంభవము బద్దినృపా. 9

క. అలుకయ పగ, సౌజన్యమె
చెలి, (3)మానయ కష్ట, (4)మప్ప సెగ్గము, విద్యా
(5)బల మేశీలము, (6)రాజ్యము
(ఫలమాజ్ఞయ) యండ్రు (బుధులు) బద్దినరేంద్రా. 7

చ. కులముకుపుత్రుచేఁ, జెలిమికూర్పమిచేఁ,దనయుండుముద్దుచేఁ,
బలుకశ్రుతంబుచే, (7)బిడెముపానముచే,మునిసంగమంబుచే,
వలనుప్రతిజ్ఞచే, దొరవివాదముచే, (8)గుణమొప్పు లేమిచేఁ,
గలిమిమదంబుచే, మది వికారముచేఁ, జెడు బద్దిభూపతీ. 8

క. కులమాచారమె చెప్పును
గలిమి శరీరంబె చెప్పుఁ గలవిద్యలు దాఁ
బలుకుబడిచెప్పుఁ గూరిమి
కొలఁదులు కూటంబె చెప్పుఁ గొమరురభీమా. 9

---

(1) కొప్పు. (2) కొలిచినవానికి. (3) మాసుట. (4) ముప్పు. (5) బలముయు. (6) రాజ్ఞా. (7) సెలఁత. (8) మొప్పు.

క. జూదము, పరగృహవాసము,
వాదము, కరిసనముపొత్తు, వడ్డియు, దొడరన్
గాదములోననువిరసో
త్పాదనకారణములండ్రు బద్దినరేంద్రా. 10

ఉ. వట్టము లంచముంగుడుపయు వైద్యముజోస్యమునొజ్జకూలియున్
జట్టియుబొట్టకూలియును (1)జాగము భోగముపన్నిదంబు(2)చే
పట్టుటయున్ (3)గవిత్వమును పన్నును సుంకము నాడికోలు నే
పట్టునఁగోలుపోయి తిరివాసినఁ జేరదు బద్దిభూపతీ. 11

క. పరిభవము దొడరు నెడలను
సురతమునన్ దక్క నెల్లచోఁ బురుషున కా
భరణము సైరణ, సతికా
భరణము లజ్జాగుణంబు బద్దినరేంద్రా. 12

క. దొరలేనివానివిద్యయు
దరిద్రుమహిమయును మూర్ఖుతపమును పాడిన్
బొరయనిరాజ్యము మిగులన్
బరికింప నిరర్థకములు బద్దినరేంద్రా. 13

క. ఒరుని ల్లరిగెడుకాంతకు
వరవున కనురక్తయైన వనితకు విషయా
తురలై (4)కుమ్మరు సతులకుఁ
బరిభవములు వచ్చునండ్రు బద్దినరేంద్రా. 14

(1) సాగము. (2) చేపట్టలమున్. (3) కవిందుగలును. (4) క్రమ్మరు.

క. సందియము తేమి వార్ధిలకు
సందము; పురుషానుకూల యగుట కులస్త్రీ
కందము, మగవానికి నిజ
మందము, మరియాద పతికి నందం బెంచుఁ. 15

ఉ. సున్నము లేని వీడ్యమును జూడఁగ రంజన లేని వేశ్యయుఁ
వెన్నల లేని రాత్రియును వేదము శాస్త్రము లేని విప్రుఁడుఁ
జన్నులు లేని జవ్వనము చంద మెఱుంగఁగ లేని కావ్యముఁ
మన్నన లేని రాజ్యమును మానుగ నొప్పదు బద్దిభూపతీ. 16

క. సిరికి రుచి శైత్యంబా
హారమునకు వేఁడి రుచియు నంగజ కేళిఁ
దారుచి యనుకూలస్త్రీ
సారంబగు చెలిమిరుచి రసజ్ఞుల కెల్లఁ. 17

ఉ. తక్కువ పేదవాని తగుదానము దానము, (1) పెద్దదారిలో
నెక్కటిబూని యగ్గలిక నేగు చలంబు చలంబు, పోరిలోఁ
బెక్కువిధంబులం బొడుచు బీరము బీరము, రాత్రి యేకతం
బొక్కని యాలు పైఁబడిన నొల్లని శౌచము శౌచ(2)ము ర్వరఁ.

క. నృపదార నిరీక్షణమును
నృపదాసీ సంగమంబు నృపనయ విద్యా
నిపుణు లొడంబడ, రెన్నఁడు
నపయశములు గాన దశదిశాభరణాంకా. 19

(1) పెద్దవారిలో. (2) పర్వను.

ఉ. ఒరుసతితోడి కూటమియు నుత్తముతోడి విరోధమున్ మహా
నరపతితోడి హాస్యమును నాగముపై శయనించి నిద్రయున్
గురుల కవజ్ఞ గాఁ బలుకు క్రూరులనాప్తులఁ (1) జేసికొంటయున్
మరణము(2) దెచ్చు శీఘ్రగతి మానగుణోన్నత బద్ధిభూపతీ.

చ. పలువురతోడి విగ్రహము బాంధవవర్గముతోడి గర్వమున్
గులసతితోడి పోరు కడుక్రూరునితోడి సఖత్వమున్ మహా
(3) బలయుతుతోడి రాపు పరభామలతోడి రహస్యభాషలున్
దలఁపఁగ హానికార్యములు తప్పవు నన్ననగంధవారణా. 21

క. రిపుపొత్తు పాముపొత్తును
గపటుండగు విప్రుపొత్తు గడుసరిపొత్తున్
విపరీతభార్యపొత్తును
నెపమునఁ దా విడువకున్న నేరము వచ్చున్. 22

క. కడఁగి యగోచరవస్తువు
వడయుదునని కడుఁ బ్రయాస పడఁ దొడఁగి జడుం
డెడపని మానోనువేదనఁ
బడు గీడ్పడు బేలనాఁగఁ బడు నిడుమఁ బడున్. 23

ఉ ఏనుఁగు దోమఁ జేయు, గుణహీను గుణోన్నతుఁ జేయు, సింహమున్
బటాని యజంబు సేయు, మగపొల్ల బరాక్రమశాలిఁ జేయు, స
న్మానుని హీనుఁ జేయుఁ గడు మందునిఁ జాలవివేకిఁ జేయుఁ, దాఁ
గాన ధరిత్రి దైవమును గాదనరాదు వివేకభూషణా. 24

---

(1) జేయువారికిన్. (2) వచ్చు. (3) బలియుర.

క. చెడినట్లయుండి మనుదురు
చెడని తెఱంగుననునుండి చెడుదురు మనుజుల్
చెడితినని (1)వగను జెడనని
(2)కడుపీగును జెందఁ జెటుకగల మనుజుఁ డిలన్. 25

క. ఒనరఁ బురాకృతఫలమున
కనురూపము చిత్తవృత్తి యగుటను కర్మం
బనునూది పిఱుఁద తాఁగై
చనుమతి, దనవశముగాదు సర్వజ్ఞునకున్. 26

క. ఎట్టిది పురుషుపురాకృత
మట్టిదమతి సంభవించు నట్టిరచెలులున్
జుట్టలు నగుదురు కర్జం
బట్టిదవర్తిలు కడఁక యట్టిదపుట్టున్. 27

వ. కరినన మొప్పఁజేసి కడకన్ నృపుగొల్చిన జూదమాడినన్
దరిసిన(3)నిల్లుదోసి పరదేశముఁబోయిన విద్యగల్గినన్
సిరి దనపూర్వజన్మమునఁ జేసినయంతియ కాక కల్గునే
పొరలిన మిట్టిపడ్డఁ దలపోఁతలువోసిన వెచ్చనూర్చినన్. 28

. దుష్టజన (4)నిగ్రహంబును
శిష్టపరిపాలనంబుఁ జేసినపతికిన్
దృష్టము (5)గానఁగఁబడదా
దృష్టము సాధింప నొందు (6)దీక్ష లవేలా? 29

---

(1) వగవ. (2) విజ్ఞునవీఁగడె. (3) ధాత్రి. (4) విగ్రహంబు. (5) గానుమతియదృష్టము. (6) దీక్షలదేవా.

లోకనీతిప్రకరణము.

ఉ. వేదముకంటె విద్య మురవిద్విషుకంటెను వేఱదైవమున్
జాదులుకంటెఁ బువ్వులును జాహ్నవికంటెను బుణ్యతీర్థమున్
సోదరుకంటెఁ జుట్టమును జూదరికంటెను బాపకర్ముఁడున్
లేదనుకంటెఁ (1)బాపమును లేదు మహిన్ భరపక్షభైరవా. 30

ఉ. శ్రీవిభుఁ డైన బద్దెవిభు చేసిన (2)నిస్తులనీతిసారము
క్తావళి శిష్టలోకహృదయప్రియమై యలరారుఁగాత యిం
దీవరగర్భుఁడున్ హరియుఁ దేజమెలర్పఁగఁ జంద్రసూర్యులున్
దేవగణంబులున్ బుధులు దిక్పతులున్ గలయంతకాలమున్

క. ఖ్యాతిగ బద్దెన చెప్పిన
నీతియ కడునొప్పు సకలనీతులలోనన్
భాతియొనర్చుచు భువిలోఁ
బూతిసుబుద్ధియు యశంబుఁ బుణ్యము (3)నిచ్చున్. 31

గద్య:-ఇది శ్రీలక్ష్మీవల్లభపాదపద్మారాధన కమ
లాప్తకులపవిత్ర నన్నసగంధవారణ రా
జమనోజరాజాంక బద్దెనాఖ్యప్ర
ణీతం బైన (4)నీతిసారంబందు
లోకనీతిప్రకారం బన్నది
చతుర్థాధికారము.

(1) ఁదాపమును. (2) నిధల. (3) గల్గున్. (4) నీతిసాగరంబు.

శ్రీరస్తు

శుభమస్తు. అవిఘ్నమస్తు

చిత్రాడవేంకటేశ్వరశతకము.

—:o:—

శ్రీ భూదేవీసమేతాయ
భక్తాభీష్టప్రదాయినే
చిత్రాడపురవాసాయ
వేంకటేశాయతేనమః.

విధాయగురువందనం మహితవిఘ్నరాడ్వందనం
మదిష్టసురవందనం తదనుభారతీవందనం
అమందబుధవందనం సకలవిద్వదానందనం
వదామిశతకంబు ధావృషగిరీశ్వరానందనం.

పూర్వంవ్యాసపతంజలి పభృతి భిర్వ్యాఖ్యాస్త్ర షట్కంకృతం
ధాత్రీవేదచతుష్టయంవిఖనసాసూత్రంచయద్వృత్తకృతం
తేషాంతత్వపదార్థ వేదినమహాం వేదాంతవంశాంబుధే
రాకాచంద్రమనంతదీక్షితగురుం వందేశ్రితజ్ఞానదం.

శ్రీమద్వేంకటనాయకాఖ్య పృతసాపాలస్య గురుస్స్వాజ్ఞయా
యద్వైత్రాగ్రివిచాలనేత్రి భువనం సంరక్షితావస్థితం

ప్రత్యూహాద్రి విభేదనాశనినిభం మోక్షప్రదం జ్ఞానినాం
వందేసూత్రవతీపతిం తమనఘం విఘ్నోపశాంత్యైసదా.

స్మరామిమనసాశ్రియా సకలలోక మాతాస్థితం
వదామివచసాభువాప్యఖిలలోకధాత్ర్యాశ్రితం
నమామిశిరసాగురుంత్రిజగతాం మనోభీష్టదం
సదాపరిచరామ్యహం వృషగిరీశమిష్టంవిభుం.

శారదామదనే విశారదా శారదాంబుజవిభాసురాననా
శారదేందుధవళామమాననే సర్వదా వసతుసర్వదాదరాత్.

నచ్ఛాత్రబృందంయదపాంగదృష్ట్యా
షట్శాస్త్రవేదాకలనక్షమంస్యాత్
తేభ్యోమహద్భ్యో ఖిలభాసురేభ్యో
నమోనమోభాగవతోత్తమేభ్యః.

శ్రీకృష్ణార్యకృపావలబ్ధనిగమాలంకారకావ్యాగమ
శ్రౌతాస్మార్తవిధిప్రయోగనిపుణ శ్రీపద్మనాభార్యజః
శ్రీవైఖానసపాంచరాత్రవిదిత శ్రీవిష్ణుదివ్యాగమప్రాజ్ఞో
నంతసుధీవరో విజయతేయో సాహవిద్యాజకః.

శాఖాయస్యతు తైత్తిరీయవిదితా సూత్రంచవైఖానసం
గోత్రంగౌతమమేవకర్మ హవిషాంయాగ శ్శ్రుతిర్యాజుషీ
శాలోయంనిగమాంగ మప్రవచనైర్విద్యార్థినాంయాపిత
స్స్వాచార్యస్తు పితాపితామహనిభశ్శ్రీపద్మనాభాహ్వయః.

శ్రీమద్గౌతమగోత్రజస్యవిదుషోనంతార్యనామ్నఃకవే
స్తస్యాహం నరసింహనామ విదితశ్శిష్యస్తురీయోనుజః
శ్రీమద్వేంకటనాయకాస్పదమిదం హృద్యంసతాంశృణ్వ
తాం,పద్యానాంశతకంకరోమివిమలంవిద్యానవద్యాత్మనాం

యత్ర శ్రితోసి భగవన్ వృషశైలనాథ
క్షేత్రం న కేవల మిదం ఖలు యోజనాని
పంచాశదేవ పరమపావన మేవ తస్య
చ్ఛిత్రాద్రివాసకిముదం నహి తేన నాశాత్.

యస్యా వేంకటపత్తనే ప్రవిదితం కాశీతి పద్యం మహాక్షేత్రం
పాపగయాఖ్య ముత్తరమ భూత్సింధుః పురస్తాత్పరః
పశ్చాద్యోజనపంచకాంతికతలే ఖండా చ గోదావరీ సా పూర్వా
ఖలు చిత్రవాడ విదితా వాసస్తతో భూన్మహాన్.

శ్రీమదాత్రిపురుషోద్భవ స్సుగుణవాన్ శ్రీవేంకటాద్రిం
గతస్తత్రాసీన్నిజదైవమే వశరణం ప్రాప్తః పునర్లక్ష్మణః
వత్సం గోరివ ధావతీతి విదితన్యాయేన తస్మాద్గిరే
రాయాతస్సచ చిత్రవాడనగరం నూనం సదాసాస్పదం.

చిత్రాద్రిగాత్రమవనీ ఘనరుచిరతనుః పార్శ్వయోర్విద్యుదాభ
శ్రీభూదేవీసమేతః స్ఫురదరిశశిసచ్చక్రశంఖోర్ధ్వపాణిః
ప్రీత్యా శ్రీవేంకటేశో విలసతి చరణాభ్రస్థితోరుస్థితాభ్యాం
హస్తాభ్యామాశ్రితేభ్యః ప్రకటితభవజాగాధతాముక్తిదేశః.

హిరణ్యనయనం పురా వినిహతం త్వయా భ్రాతరం
నిశమ్య భయతః ప్రభోసియత వైరిణాం దుర్మదం
హిరణ్యకశిపుం నఖైర్విదళయ న్జగత్కంటకం
సుతమరక్ష యత్తదను వేంకటేశస్స్వయం.

శ్రీవేంకటేశ్వర మయాక్రియతేద్య
నాతే విజ్ఞాపనాను మహతీశ్రుతాం
దయాళో కృత్వాపరాధమనిశం శరణాగతం
మాంగతక్షత్వ మద్య కృపయా క్షమయాచ యుక్తం.

శ్రీవేంకటేశ్వర విభో మయి తేనుకంపా
యద్యస్తి సం స్తుతిమహంకర వాణిశక్త్యా
నో చేత్కథం సురవరైరపి సోప్యగమ్యాం
బ్రహ్మాదిభిశ్చ వచసః ప్రభవామి కర్తుం.

శ్రీవేంకటేశ్వర విభో భవతా ప్రణీతం
కర్మాఖిలం నసుకరం చిద భూద వేద్యం
మత్వాప్యశక్య మితి తే భజనం ప్రపత్తిస్సన్నత్వా
దృఢోస్మి చరమం వచనంత వాహం.

శ్రీవేంకటేశ్వర విభో న మయాప్యధీతం
తప్తం తపో న హి హుతం న చ నాస్తి దత్తం
ఆరాధనం సవిధినాకృతమేవ తేషాం
చిత్తూరివాస కృపయా పరి పాహి దీనం.

శ్రీవేంకటేశ్వర విభుం జగతీసురాణాం
సంసార మాకలయతాం మనసాప్యసారం
హింసాకరాసురతమిస్రనిగాసహంసం
కంసాసురారిముఖశం శిరసా నమామి.

శ్రీవేంకటేశ్వర విభో పరి పాహి మాం త్వం
వేదండదైత్యవరదండన పండితస్య
కోదండదండ పరిఖండన శౌండశుండా
దోర్దండ మండలసు మండిత కాండదండః.

శ్రీవేంకటేశ్వర విభో భవతః ప్రసాదా
ప్ఫ్యోంతనుం చరణయోరజసా హ్యహల్యా
త్యక్త్వాధగౌత మమగాన్ముదితాసతీ
తత్పాదారవింద ముసి శంకల యామి చిత్తే.

శ్రీవేంకటేశ్వర తవ శేషయనన్నికాశ
సాన్వస్యపరిభాహసిత శారదశీతరశ్మేః
సీతాశయాంచపి శితాశపినాశనేశ
కీశేశసంశయ నివాస శరాసనోసి.

శ్రీవేంకటేశ్వర విభోభవతా చసర్వం
జ్ఞాతంమయాన హిమదస్తి సమోనికో
వాతాత్రితాప్యయం వదవనీయ ఇతీహలోకే
చిత్రాద్రివాస పరిపాలయ మాందయాళో.

శ్రీవేంకటేశ్వరవిభో కరణత్రయేణ
ప్రాయేణయద్దురితమే వకృతంమయాసీత్
తస్మాన్నివారణ కృతేతవచాస్తి శక్తిస్త్వష్టో
విమోచయతుమాం దురితాత్కృపాతే.

శ్రీవేంకటేశ్వర విభోభవతాహి పూర్వం
మామేకమేవశరణం వ్రజసర్వధర్మాన్
తక్త్వాథసర్వ దురితాదపిమోక్షయిష్యేత్వాం
మాంశుచస్త్వమితియా సుకృతప్రతిజ్ఞా.

శ్రీవేంకటేశ్వర నిశమ్యత వప్రతిజ్ఞాం
తత్ప్రత్యయాత్త్వదమహం శరణంప్రపన్నః
త్వంమాంతు సర్వదురితాత్పరిమోక్ష
యిత్వాచిత్రాద్రి వాసభగవన్భవ సత్యసంధః.

శ్రీవేంకటేశ్వర భుజాంతరమేవ సద్మయస్యాస్తు
జన్మవసుధాత వదామచాసీత్
యద్వీక్షణాశ్రియ మిదంజగతాంత్రియం
వైబద్ధస్త్వయాంబుధిర బంధిచయత్కృతేతాం.

శ్రీవేంకటేశ్వర విభోదయితాం శ్రియంతాం
రూపేణ చేష్టిత గుణైర్భవతోను రూపాం
త్వద్వల్లభాం భగవతీం కృపయా
శ్రితానామిష్టార్థ దాముదధిజాం ప్రణమామినిత్యాం.
శ్రీవేంకటేశ్వర విభోకృపణాయమహ్యాం
దా కుంత్వ మర్హాసినియం గుణకీర్తనేతే
చిత్రాద్రివాస శరణాగత వత్సలత్వా
త్వత్పాదపద్మ మనిశం శరణాగతోస్మి.
శ్రీవేంకటేశ్వర జనార్దన వాసుదేవగోవింద
మాధవహరేచ్యుత కృష్ణవిష్ణో
శ్రీకేశవత్రిభువనేశ ముకుంద రామ
నారాయణేతిసతతం స్మరణంప్రయామి.
శ్రీవేంకటేశ్వర విభోశరణాగతస్య
చిత్తేమమాస్తుసతతం తవపాదభక్తిః
సంసారసాగరవి తారణమిచ్ఛతాం
నారోగ్రమోంధకార వినివారణసూర్యరశ్మిః
శ్రీవేంకటేశ్వర భవచ్చరణారవింద
ధ్యానామృతాంబునివి గాహననిర్మలాత్మ
బ్రహ్మాదిభిర్యదికృపా రహితైరగమ్యాం
గచ్ఛామితేపదమ నన్యగతిః కృపాయాః.
శ్రీవేంకటేశ్వర విభోప్రణమామిమూర్ధ్నా
పంచాయుధాన్య హమనన్యమనాస్త్వవార్యా
శ్రీనందకప్రవర శార్ఙ్గపదాబ్జచక్రాణ్యా
ఖ్యానకాండపటుదైత్య నిబర్హణాని.

శ్రీవేంకటేశ్వరవిభుం శిరసానమామి
ధ్యాయామ్యనన్య మనసావచసావదామి
చిత్రాద్రివాసమురసా శ్రియమాదధానం
హాస్తద్వయేనకు సుమైరపిపూజాయామి.

శ్రీవేంకటేశ్వర విభోతవవత్సలత్వాత్
జ్ఞానాదిదివ్యగుణ షట్కవిరాజితత్వాత్
కామాదిదోషరిపు షట్కపరాజితంమాం
త్వంపాహివీక్ష్య కృపయారిచ యంనిరస్య.

శ్రీవేంకటేశ్వరమమ ప్రబలారిపూర్వౌ
దేహాభిమానజనితౌ జగతిప్రసిద్ధౌ
జ్ఞానాసినాతిని శితేననిశాతనీయా
వైరాగ్యఖేటము పగృహ్యకదానుభింద్యాం.

శ్రీవేంకటేశ్వర విధుంతుద చైద్యనక్ర
దైత్యాదిదుష్టరిపు కంధరకర్తనాయ
పాణౌబిభర్షి నిశితాశ్రీసుదర్శనం
యత్తస్మైస్త్రనమోస్తు సతతంచతమోపహాయ.

శ్రీవేంకటేశ్వర విభోనిఖిలాబ్జజాండ
జన్మస్థితిప్రలయ కారణమప్రమేయం
వేదారటంత్యశ్రుత కాస్మృతయోభవంతం
నారాయణంపరమ పూరుషమాహురార్యాః.

శ్రీవేంకటేశ్వర భవాన్పురుషాత్పరస్మాద్వ్యూ
హైరవాతరద జాండకటాహమధ్యే
సంకర్షణాది భిరచింత్యగుణైశ్చతుర్భిః
బ్రహ్మాది దేవసనకాది మునీంద్రసేవ్యైః

శ్రీవేంకటేశ్వరభవ ద్విభవావతారా
శ్రీరామకృష్ణనరసింహ వరాహముఖ్యాః
పర్యాప్నువంత్య మరసాధుజనావనాయ
దుష్టక్షితీశజన దైత్యని బర్హణాయ.
శ్రీవేంకటేశ్వర విభో ఖిలదేహ
దేకక్షీరేషుసర్పిరివ వహ్నివరివేంధనేషు
దేహేషుతిష్ఠతిభవానఖిలాంతరాత్మ
శాస్త్రాచభూతని వహస్యచరాచరస్య.
శ్రీవేంకటేశ్వరహరే శ్రితవత్సలత్వాల్లోకే
స్మృదాద్యఖిల దీనజనావనాయ
గ్రామాగ్రహార పురవేశ్మనదీవనాద్రి
పాచార్చాత్మనాసిజని మానస్తుస్సలభోజనానాం.
శ్రీవేంకటేశ్వర జనానపిపాతు కామస్త్వ
చార్చాత్మనావతరణం కృతవాన్ప్రభో త్వం
క్షేత్రేషురంగ వృషశైలగజాద్రి
భద్రాద్రిసింహాచల ప్రముఖదివ్యనికేతనేషు.
శ్రీవేంకటేశ్వరజలాం శుకధూపదీపనైవేద్య
పుష్పముఖవాస ఫలార్పణాద్యైః
ప్రీతఃసుచేలమున యేపియథాసిపూర్వం
దాతాభవాద్య నిజభక్తజనాయలక్ష్మ్యాః.
శ్రీవేంకటేశ్వర విభోభవదీయపద్మ
సమార్జనాంబు పరిషేచన లేపనాద్యైః
స్తోత్రాభివందన పరిక్రమణప్రమోద
వీక్షాదికర్మ ఖిరతించనరక్షకోసి.

ఇందిరాహృదయమందిరాద్య తే కందబంధుర శుభాంగసుందర
నందనందన ముకుందవందనం వచ్మి వేంకటపతేఽనిచందనః
కుండలీంద్రశయనస్వవాహినీ
మండలీంద్రకృతదైత్యదండనః
అండజేంద్రనగమందిరావమా
మండజేంద్రసురగాభిమండితః.
పుండరీకజ భవేంద్ర వందితః
ఖండితామరవిరోధి కంధరః
పండితేంద్ర నుత సుందరాంఘ్రికః
కుండలీశ గిరిమందిరావమాం.
ఇంద్రాది బృందారక వందితాంఘ్రిం
చంద్రాననం చందనచర్చితాంగం
గోబృంద బృందావన సంచరంతం
గోవిందమీడే భుజగాచలేంద్రం.
దానవేంద్ర కులపర్వతాశని
ర్మానవేంద్ర కృత మిత్రతారకః
కోసలేంద్రకుల వార్ధిచంద్రమాః
పన్నగేంద్రగిరినాయకావమాం.
మూకోవగత్యనిశమేవ నికేతుతేంధః
పంగుర్గతిం ప్రలభతే బధిరశ్శృణోతి
దీనోప్యతీవ ధనవాన్భవతి ప్రసాదా
న్నైతన్నృపాభవతి వేంకటశైలనాథ.
శ్రీమద్వేంకటనాథ తే యదికృపాదీనోథనాథోఽథవే
న్నోచేత ద్విపరీతవానితిబుధాః ప్రాహుస్వశిష్టాదయః

రక్షాంయస్య కరోమి నాస్య కృపయా విత్తం హరామి ప్రియా
త్తథ్యంతద్వచనం హరేః ప్రియతరంనాన్యస్య విత్తంతవ.
సనకాదియోగివర్యై రనవరతా సేవ్యమానపదపద్మః
చిత్రాద్రివేంకటేశ క్షిప్రం మేప్రదిశ పాదభక్తింతే.
మిత్రాబ్జనేత్రసుభగసుత్రామా ద్యమరవినుతచారిత్రః
చిత్రాద్రివేంకటేశ స్సుత్రాసితదేవతారిరవతాన్మాం.
దాసోహం తే వృషగిరిపతే పాలనీయప్రియత్వా
త్స్వామీనూనం త్వమసిసతతం రక్షకో మేత్వమస్మి
నాన్యోపాయ స్త్వదఖిల జగద్రక్షకాద్రీంద్రివాసా
త్త్రాస్మాత్రాతాభవభవభయాత్సర్వదా మేదయాళో.
స్థితమతనుతమోహం తల్లోకమాసీద్ధృతం
వైర్వృషగిరితటకోద్యద్ద్రాక్షహాంస భియోగాత్
గురుకవిబుధమిత్రై ర్భార్గవ సారిద్వజేశై
రనవరతసుసేవ్యం విష్ణుపాదంస్మరామి.
కలిదోషహారం కరుణాజలధిం
కమనీయవపుః కలితంపరమం
కమలాలయవక్షసమాదిగురుం
కలయేసతతం వృషశైలపతిం.
పాదంతే కమలోద్భవస్తుపయసా సంక్షాళ్యపూజాంహరే
తత్ప్రక్షాళనతోయమేవ శిరసా ధృత్వాస్తుతించేశ్వరః
అగ్నీంద్రాదిసురవ్రజస్స్వమకుటైర్నత్వానుతించాకరో
త్తస్మైత్వ వేంకటనాయకత్రికరణైః కుర్యాం నమస్తేసదా.
నారదసన్నుత దివ్యగుణాకర
క్షీరపయోనిధి మధ్యనికేతన

నీరదసన్నిభగాత్ర మనోహర
మానవమాధవ వేంకటనాయక.

పురుషార్థాంశ్చతురోపి మోక్షసహితాన్ ధర్మార్థకామాన్ విశన్
యస్మిన్ యస్య మనోరథో యదిభవేత్తం తస్య ధర్మాదికం
దాసాన్నస్త్వ చిత్రవాడనిలయ శ్రీవేంకటాద్రీశ్వర
శ్రీభూమండలదివ్యపార్శ్వయుగళః పాహి ప్రసాదార్థినః.

శ్రీమద్వేంకటనాయక ద్రుపదజా ప్రహ్లాద వేదండరా
ట్పాంచాలింగాహి విభీషణామరగణాహల్యాంబరీషాదయః
గోపిగోకులగోపబృంద హరిరాట్పార్జునేంద్రాదయ
శ్చైతే తే శరణాగతార్తిహరణే సంత్యేవ మే సాక్షిణః.

శ్రీమద్వేంకటనాయక క్షితిపతే రక్షీణలక్ష్మీవతః
క్షోణీకాంక్షయ చిత్రవాడనగరే తస్యైసుపుత్రిందిశ
క్షోణీరక్షణదక్షమక్షయ కృపావీక్షాసుసంరక్షిత
క్షోణీనిర్జరదక్షమక్షయ సుఖాపేక్షావతామిష్టదం.

ఇందిరాహృదయారవిందమందిరకందసుందరశుభాంగమండితం
నందనందనముకుందవందనం కుర్మ్రతే వేంకటపతే ఽర్చచందన.

అండజేంద్ర నగమందిరావమా
మండజేంద్ర తురగాభిమండితః
కుండలేంద్రశయన స్వవాహినీ
మండలేంద్రకృత దైత్యదండనః.

ఇందిరాశిఖరి మందిరావమాం
పండితేంద్రనుత సుందరాంఘ్రికః
పుండరీకజ భవేంద్రవందితః
ఖండితామరవిరోధికంధరః.

కమలాసనవినుతామలగుణవైభవచరితం
కమలాకర విలసత్ప్రదకమలానతవిబుధం
అచలాంగణ కమలాకృతి కరపరిచితచరణం,
భజమానస భుజగాధిప గిరినాయకమధునా.

పన్నగేంద్రగిరి మస్తకాలయో
దానసేంద్రకుల పర్వతాశనిః
కోసలేంద్రకులవార్ధిచంద్రమా
రాఘవేంద్ర పరిపాలయాద్య మాం.

తరుణారుణ కిరణారుణ కరపంకజయుగళం
సరుణాలయ తరుణామణి జననాకరచరణం
కరుణాకర మరుణాధర మళికుంతలమనిశం
ఫణిరాడ్గిరి శిఖరాలయ మనఘం పరమీళే.

శారదాంబుజవిభాసురాననా శారదా వదన సేవిశారదా
శారదేందుధవళామమానసే సర్వదావతు సదా దరాత్.

శ్రీవేంకటేశ్వరకృతా భవతా ప్రతిజ్ఞా
మామేకమేవశరణం వ్రజసర్వధర్మాన్
త్యక్త్వేతి సర్వదురితాత్పరిమోచయిత్వా
చిత్రాద్రివాస భగవన్ భవసత్యసంధః.

శ్రీవేంకటేశ్వరవిభో కృపణాయమహ్యం
దాతుం త్వమర్హసి నియం గుణకీర్తనేతే
చిత్రాద్రివాస శరణాగతవత్సలత్వా
త్త్వత్పాదపద్మమనిశం శరణాగతోఽస్మి.

శ్రీవేంకటేశ్వరసుదర్శనపాంచజన్యౌ
పంచాయుధాన్యహమనన్యమనాస్స్మరామి.

కౌమోదకీ ప్రవరనందకదివ్యశార్ఙ్గాద్యా
జ్ఞానకాండసత్పుదైత్య నిబర్హణాని.
శ్రీవేంకటేశ్వరవిభుం ప్రవదంతిధీరా
నీలాద్రివేంకట మహాద్రిపతింప్రసిద్ధం
ద్వావత్రితౌపతితి పావనదీనబంధూ
త్వామిత్య యంత్య శరణాగతరక్షకాఖ్యః
శ్రీవేంకటేశ్వర విభోభవతోత్రిలోకే
దీనార్తజంతు శరపాలనతత్పరత్వాత్
నీలాద్రివేంకట మహీపతినామధేయం
త్వామేవతత్త్రివిధ రూపమహంవదామి.
శ్రీవేంకటేశ్వరవిభోన గజావళించ
నస్యందనాంశ్చభటాన్ నతువాజిరాజిం
యాచేప్రసాద మవనీంభవతః క్షమాంత్వాం
చిత్రాద్రివాసభగవన్ త్రివిధాత్మకోహం.
అరికేతనకులిశాంకుశ జలజాంబుజకలితం
కలికల్మషవినివారణ పటువాహినిజకరం
జనకాధిపభజమానస తనయాకరకమలాంబుజలలితం
శరవాణిసుచరణం తవశరణం మమసుగుణ.
కరుణాకరవినతాసుత తురగాటనచతురం
చతురాననసుతవైభవ ఫణిరాడ్గిరినిలయం
రజసాపరతరుసంస్కృత ద్రుపదద్భుతచరితం
శరవాణీచచరణం తవశరణం మమసుగుణ.
విధినిర్మితభువనత్రయ పదవిక్రమకలితం
ఖరదూషణశుకసారణ తరుఖండనపరశుం.

దశకంధరకదళీతరువనభంజనపవనం
పవనాత్మజవినుతం తవచరణం మమశరణం.
చరణద్వయాగ్రగమనం కురుహారిమందిరమభితః
కమలాపతిపదగణనం కరయుగళార్చ్యయపతతం
నయనద్వయభాగవనుత్రిఖ మపలోకయసుభగం
భజమానసభుజగాధిపగిరినాథపదకమలం.
రసనేపిబమామాధవ సుకథామృతమధునా
శ్రవణేభవహారిణామృత చరితంబహుశృణుతం
నతిమాచరమధుసూదన పదయోశ్శిరసోభయో
భజమానసఘశేషాద్రిశిఖరాలయచరణం.
చరితంమామకనిత్యం తవపదితంనసువితతం
దురితంహారముదితం కురుహేతమాచరసతతం
వరవేంకటగిరినాయక సురమామవశరణా
గతమన్యాకలమూ మలమనిశంసురవినుతం.
పాద్మేసంతతిలకాభిధవృత్తజాతం
వృత్తాన్యనేక విధలక్షణలక్షితాని
సంతీహ వేంకట మహీధ్రపతిప్రభావే
శబ్దార్థలక్షణవిదాం శ్రీకేస్తితోషః.
చిత్రాద్రిగాత్రిమహాసీఘువరుచి రతనుఃపార్శ్వయోర్ద్వస్యాదాభ
శ్రీభూంకేవీమేగస్తరణి శశిలసచ్చక్ర శంఖోర్ధ్వహాసః
భక్తేభ్యోవేంకటేశోవిలసతి చరణప్రసుప్రతోయస్థితాభ్యాం
హస్తాభ్యామాశ్రితేభ్యః ప్రపితవిరజా గాధముక్తిప్రవేశః.
ధుర్షాధారంస్ఫృతురోపి మోక్షసహితాన్ధర్మార్థకామాన్దిశన్
యస్మిన్యస్యముఖోరథా యదిభవేత స్త్రస్యధర్మాత్మనీకం

దాసాన్న స్తవచిత్రవాద నిలయశ్రీవేంకటాద్రీశ్వర
శ్రీభూదేవ్యనసూన్సపార్శ్వయుగళః పాహి ప్రపన్నాన్ జనః.
చిత్రం తే మహిమా మహాచలమునరమె దాతాస్యనస్ప్రశ్రియా
భిక్షిత్వా సాగరవైరిణాం మఘవతే త్రైలోక్యరాజ్యశ్రియః
క్షేత్రం యద్యపి వేంకటాచల పతేఽతాప్రివాసస్యతే
నాదత్తాంభువి నోపతిష్ఠత యితి న్యాయః కథంస్యాంమృషా.
బ్రహ్మాండోదరసంస్థితాఖిల జనత్రాణాయ రంగస్థలే
సౌలభ్యాదిగుణాన్వితః ఫణిపతేర్భోగే శయానస్థితః
త్వన్నాభీకమలోద్భవ ద్విఖనసః సంజాత వేదస్తుత
శ్రీభూదేవీకరార్పితాంఘ్రి చరణశ్రీరంగరాణ్మామవ.
విశ్వస్యావనకర్మణే ఖనసా సంప్రార్థితేన ప్రభో త్వాం
వంశేచానకదుందుభేర్జనిమగాః కృష్ణాత్మనా యః పురా
ధాతుస్త్వత్సితతత్వచింతనః శాస్త్రం జా వైఖానస శాస్త్రో
క్తారాధనరాధితశ్చపతతం శేషాద్రిరాణ్మామవ
వేదాంగప్రవిరాజమానగరుడారూఢోంజనాంగాంగితో
వేదండార్తినివారణాయ మకరంఛిత్వాఽపనాయస్స్వయం
వేదండాచలమస్తకం వరదరాజాఖ్యాతనామ్నాస్థిత
స్సత్వం వేంకటనాయకాశ్రితజనత్రాతాభవాద్యప్రభో.
సీతాంతఃక్షణమధ్యభాగవిలసన్మూర్తత్రయేషు శ్వసాలః
కోదండేషు సుఖండితామర రిపుస్సాంత్వితాఖండలః
రక్షోఽనరరాజయోరవసంరక్షితౌ చ త్వయా
శ్రీమద్వేంకటనాయకత్వ మధునా భద్రాద్రిరాణ్మామవ.
యస్త్వం శ్రీబలభద్రరామసహితస్త్వద్దర్శనాయాగతాన్ పాన్
స్వాన్పతితానపి త్రిజగతాం నాథస్సుభద్రాప్రియః.

త్వం తే(శ్రీ)పురుషోత్తమేస్థితిమగాః పాతుంప్రసాదాన్మదా
న్సత్వం వేంకటనాయకాద్య కృపయా శేషాద్రిరాణ్మామవ.

స్తౌమి మనసా శ్రియా సకలలోకమాతా స్థలం
వదామి వచసా భువా హ్యఖిలలోకధాత్ర్యాశ్రితం
నమామి శిరసాగురుం త్రిజగతాం సుసంతుష్టకం
సదాపరిచరామ్యహం వృషగిరీశ ముష్టప్రదం

కలయే సతతం వృషశైలపతిం
కలిదోషహరం కరుణాజలధిం
కమనీయవపుః కలితం పరమం
కమలాలయ వక్షసమాదిసురం.

కమలాయతాక్ష నమలాత్మవైభవం
విమలాంబుజాస్య మతులాభిలాషురం
పరసా నమామి శిరసా చ వేంకటం
మనసా భజామి వచసా స్తవామ్యహం.

మూకోవదత్యనిశమే వనీకేషు తేంధో
పంగుర్గతింప్రలభతే బధిరశ్శృణోతి
దీనోప్యతీవధన వాన్భవతః
ప్రసాదాన్నైతత్ప్రమా భవతి వేంకటశైలనాథ.

సప్త ప్రాకారభూషావనిధరవర శేషాద్రికూటాధిరూఢ
శ్రీదేవీమందిరాభూరమణి మపిలసన్నీలమేఘోజ్వలాంగః
శ్రీమన్నీలాద్రిరాయప్రభువర నగరీప్రాంతదేశేవిరాజ
చ్చిత్రాడగ్రామనాసీమఘభవతుముకేవేంకటేశోముకుందః.

బ్రహ్మేశాననురేశముఖ్యవిబుధైః రాత్రనైర్యనుపూన్యోపి
శాంబల్యాఖండలపూర్వదేవనివహైరాత్మనైత్యనృమూర్త్యాపినన్

చిత్రాడనివాస వేంకటపతే సీలాద్రిరాయప్రభో ర్దక్షే
పుణ్యజనై రమర్త్య చరిత్రైర్మర్త్యై ర్వ్యహ్యమాన్యః కథం.
శాఖాయస్యతు తైత్తిరీయవిదితా సూత్రంచ వైఖానసం
గోత్రంగౌతమమాస హవిషాంయోగాశ్చవృత్తిర్యాజుషీ
కాలేయంనిగమాగమప్రవచనై ర్విద్యార్థినాం యాపిత
స్త్వాచార్యస్తుపితాపితామహనిభ శ్శ్రీపద్మనాభాహ్వయః
శ్రీమద్గౌతమగోత్రజస్యవిదుషోనం తార్క్యనామ్నోగురో
స్తస్యాహంనరశింహనామ విదితశ్శిష్యస్తుతేయోనుజః
శ్రీమద్వేంకటనాయకాస్పదమిదంహృద్యంసతాంశ్రణ్వతాం
పద్యానాంశతకంచకార విదుషాంవిద్యానవద్యాత్మనాం
శ్రీభూదేవీసమేతాయ భక్తాభీష్టప్రదాయినే
చిత్రాడాఖ్యపురీశాయ వేంకటేశాయ

మంగళం శ్రీ. శ్రీ. శ్రీ. శ్రీ. శ్రీ.

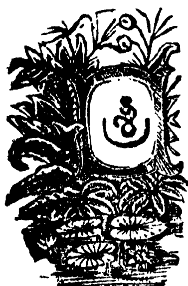

శ్రీరస్తు

శుభమస్తు. అవిఘ్నమస్తు

శ్రీ మదనగోపాలశతకము.

కృష్ణ కేశవ చిన్మయానందము
కుందగోవింద వైకుంఠవాసుదేవ
నారాయణదేవదేవ యనంత
నరసింహావామన గరుడగమన
క్షీరాబ్ధిశయన లక్ష్మీనాథ పుండరీకాక్ష హృషీకేశ యాత్మ
రూప, మధుసూదన త్రివిక్రమజనార్దన పురాణపురుష
కౌస్తుభమణి భూషితాంగ
శంఖచక్రగదాఖడ్గ సహితహస్త
పాహిమాం దేవయని మిమ్ము బ్రస్తుతింతు
భూరిమయువాస కోలంకపురనివాస
మదనగోపాల రాధికా హృదయలోల.

సీ. గుణతరగౌతమ గోత్రపవిత్రుండ ప్రఖ్యాతవంకాయలపాటి
కులుఁడ, వెంకయమంత్రి సాధ్వీమణి కామమాంబాగర్భ
వార్ధిజైవాతృకుండ, గుండు వెంకటరామ కోవిదగురుదత్త

శుద్ధపంచాక్షరీసిద్ధి యుతుఁడ, సకలలక్షణలక్ష్య సాహితీని
పుణుఁడ శైవవైష్ణవసదాచార రతుఁడ
వేంకటాఖ్యుఁడ నే జగద్విదితముగను
శతకమొనగూర్తు త్వత్సమర్పితముగాఁగ ॥భూ॥

సీ. దండంబువోద్గండ మండితకోదండ దండంబు భూరిపరాక్ర
మచండ, దండంబుపాలితార్త స్తుత్యవేదండ దండంబుముని
వరదానశౌండ, దండంబుదండితాగతనిశాచరకాండ దం
డంబు వైరిరౌద్రప్రకాండ, దండంబు భక్తసంత్రాణ మ
హోద్దండ దండంబు బ్రహ్మాండధరప్రచండ
దండమోపాపతిమిగ మార్తాండనీకు
యనుచుమ్రొక్కెదనను బ్రోవుమయ్యవేగ ॥భూ॥

సీ. శరణుజగత్కర్త శరణుజగద్భర్త శరణుజగద్ధర్త శరణు
శరణు, శరణుతాండవలీల శరణుపాండవపాల శరణుపండిత
ఖేల శరణుశరణు, శరణుశంకరపక్ష శరణుకింకరరక్ష శరణు
పంకరుహాక్ష శరణుశరణు, శరణుదయాసార శరణుజయా
ధార శరణునయాగార శరణుశరణు
శరణువారణ వారణశరణుశరణు
శరణుకారణ కారణశరణుశరణు ॥భూ॥

సీ. వీరాయ గోపికాజారాయ రుక్మిణీదారాయ భవభయోత్తా
రణాయ, శూరాయ మునిజనాధారాయ కరుణాపరివా
రాయ సత్యప్రచారణాయ, ధీరాయ వార్ధిగంభీరాయసద్గు
ణవారాయ దురితనివారణాయ, స్ఫారాయ ధృతజగద్భా
రాయ ననసుకుమారాయ కృతశత్రు మారణాయ
తేనమోయంచు వినుతింతుధీరమతులు

సిద్ధసామ్రాజ్య లక్ష్మిచేఁ జెలఁగుచుండు ॥భూ.

సీ. మసిడితుప్పలకు గొప్పలుదివ్వనేటికి వట్టినూతికి యొరల్ గట్టనేల, గొడ్డుగోతుకునొజ్జ కొట్టుకాయంబేల మూనక మ్మకుపైటమాటదేల, అంధురాలికినిల్వు టద్దమేటికి నపుంసకునకొయ్యారంపుచానయేల, దొంగముండకు వ్రతోద్యోగనిష్ఠలవేల జారకాంతకు సదాచారమేల
క్షుద్రగుణునకు సజ్జనగోష్ఠియేల
మోటకొయ్యకు మృదువైనమాటలేల ॥భూ.

సీ. దురితాత్మునకు దేవ గురుపూజనంబేల కర్ణహీనులకు చౌకటులవేల, జ్వరరోగకృశునకు హరిచందనంబేల పరమలోభికిదానపటిమయేల, కర్మబాహ్యునకు గంగాస్నానమేటికి కామాంధునకు తపఃకాంక్షయేల, తిండిపోతునకు నిత్య దేవతార్చనలేల వెఱ్ఱివానికి సద్వివేకమేల
మూర్ఖజనునకు నతతప్రమోదకరణ
సాధుసజ్జనగోష్ఠి ప్రసంగమేల ॥భూ.

సీ. దుర్మతాత్మకుగంధ కుసుమాగరులవేల గూదలంజకు జక్కోకలేల, మొండికట్టెకు ధర్మములుదెల్పఁగానేల సొట్టనికి నాట్యశోభలేల, అంధురాలికినయ నాంతసౌంజ్ఞల బోసిదానికిని తాంబూలమేల, పలుగుదండకు పతిమార్గంబేల చెడుగుముండకు నీతిజెప్పనేల
మూర్ఖజనునకు బహుతరామోదకారి
సరసకవితావిచిత్ర వైఖరులవేల ॥భూ

సీ. గుడిగూల్చి యిటుకలకొట్టుగట్టిన వాఁడు విఘ్నేశ్వరుడునై, తిన్న యింటికిఘాత పన్నఁజూచ

న్యాపత్కృతికి భీతాత్ముఁడగునె, చెలులచుట్టంబుల చెఱిపిన
పాపాత్ముఁడోరుల మాపగిచింతనొందఁగలఁడె, తనవారల
కంగీడు దలఁచిననిర్దయుండె తరబాధకు సంశయించఁగలఁడె
తల్లిదండ్రులహింసించు దారుణుండు
దుఃఖపడగలఁడే గురుద్రోహమునకు ॥భూ॥

సీ. తల్లిచెవుల్ దెంచ దలఁచిన మూర్ఖుండు బినతల్లిచెవి దెంచ
భీతిపడునె, తండ్రినిపస్తుంచి తాదిన్న దుర్మతి యాఁకొన్న య
తిథుల కన్నమిడునె, తమ్ములపాలి విత్తమ్ము మ్రింగుఖలుం
డు పరధనంబుల కాసపడక యున్నె, తనయులపట్ల మాత్స
ర్యమూను దురాత్ముఁడన్య వైరముదోషమని తలఁచునె
నమ్మువారినిజెఱచు దుర్నయపరుండు
యితరులనుబాగుజేయ నూహించగలఁడె ॥భూ॥

సీ. పైతృకంబునరాత్రి భక్షించు చపలుండు యుపవాసములు
నిష్ఠనుండగలఁడె, యిలువెడలఁగ తానలయుమాలుగుఁజోతు
తీర్థయాత్రసక్తిఁ దిరుగఁగలఁడె, గ్రహణకాలమున ముగ్గని
మందుడనిశంబు వేడ్క పాత్రితస్నాన విధికిఁజనునె, బావశి
రోకనవ్వయంపాక మివ్వనిలోభి నిత్యాన్నతతిఁ బిలువఁ
తనదుపెండ్లాముసదిమి దీర్పనిదదుండు గ్రలఁడె
దివిజమరదండ్రఁ గోడండ్రఁదీర్పగల్గఁడె ॥భూ॥

కెడుబిచ్చంబు పెట్టజాలనిదాత యిష్టార్థసంసిద్ధి
చేనిగట్టేదాటలేని గుజ్జమువైరిగిరి దుర్గములకు లం
దె, యూరఁబంతిభీతి నొందిపారిన బంటు దాడి
కేటాడఁగలఁడె, కొలుచునారికిజీతములనొసం
యర్థులబిలిచి వెయ్యారులిడునె

బట్టుబాగడనినోళ్ల పూటబత్తెమిడని
యతినికృష్టుఁడుసత్కృతులంగఁగలఁడె ॥భూ॥

సీ. అప్పిచ్చియుమ్మరియడుగునాతఁడధర్మ దెగదొబ్బు నాతఁడు
తగవు పెద్ద, అడ్డుండి తప్పించు మనువాఁడుకిరినుండు తం
టాలు బెట్టునాతండుసాధు, వెరువిచ్చియడిగిన నరుఁడుదు
రాత్ముఁడు నమ్మకమిన్న వాఁడార్యవరుఁడు, దాచయిచ్చిన
సొమ్ము దలఁచువాఁడవివేకి లేదుపొమ్మనువాఁడు వేదవేత్త
యనుచుతీర్పులు చేసినయట్టిమూఢు
లంతకన్నను గుణవంతులవనిలోన ॥భూ॥

సీ. తనదునరిద్రత్వమునకు నేడ్వఁగ నేల యితరసంపద తాస
హించలేక, తనయాలు రంభబోయినఁ గృశింపఁగ నేల తా
నన్యసతి పొందుమాన లేక, తనదుశత్రులసాధ్యులని చింత
పడనేల యొరులమాపంగఁ దానుడుగలేక, తనపుత్రులవ
గుణులని మొత్తుకోనేల యొకరిబిడ్డలనీతి కోర్వలేక
యెఱుగ నేరని మూఢుల కేమిజెప్ప
దీనికిఫలంబు మీఁదనుగానవచ్చు ॥భూ॥

సీ. తనతాతనిరతాన్న దాతయంచనేలమఃసలామెయూళ్ళంత
ముష్టియెత్త, తనతండ్రిగారు సద్వ్రత నిష్ఠుఁడననేల తల్లి
బల్ జారవర్తనలు సేయ, తనదుభార్యను వరగుణవతియన
కూతుఁరుకులవంపు రీతి నడువ, తనవారలంత సద్ధర్మ
ననేల చెల్లెలుచౌర్యముల్ సేయుచున్న
తానుతీర్పరినని యభిమానమేల
కొడుకుయొకమూలఁ దెరవాట్లుగొట్ట

సీ. అప్పుబుచ్చుకొనిలేదను మొండికొయ్యకు

భాగమగునె, గురుజనద్రవ్యాపహరణశీలున కన్యధనము
హరింపసంతాపమగునె, తల్లిదండ్రులను బాధలబెట్టు క్రూర
చిత్తునకు బాంధవపీడ దోషమగునె, పాలించుప్రభువు కపా
యమెంచు దురాత్మునకుమిత్రఘాతయన్యాయమగునె
తనయుపత్నిని రమియించు దారుణునకు
పరసతీసంగమాసక్తిపాపమగునె ॥భూ.

సీ. పుత్రికకేనల్లుఁబూనఁబెట్టనిమామగారల్లునకురత్నహార
మిడునె, పెనిమిటికేకూడుఁబెట్టనియిల్లాలు శ్రీబంధులకు
విందుసేయఁగలదె, తనతల్లిపట్లనెతప్పినమూర్ఖుఁడత్తల్లి సూ
జ్ఞాప్తి మన్నఁగలఁడె, తమ్ములకే కీడు తలఁచెడి పాపాత్ముఁ
డొకరి బాగుకుచింత యుంచగలఁడె
యిట్టిదుర్మార్గవర్తుల కెవరుచెప్పఁ
గలరుయమరాజు యొకఁడుదక్కంగజగతి ॥భూ.

సీ. తల్లినివేరుంచితమ్ములవిడఁదోలి అక్కచెల్లెళ్ళ సొమ్ముపహ
రించి, బంధుప్రులనుతృణప్రాయంబుగానెంచి యొరులమా
టఁగ మదినూహఁజేసి, తనకన్నఁదెలిసిన జనుఁడెవ్వఁడనిగొప్ప
విర్ర యించుకంతయు ధర్మమొఱుఁగకుండి, లోపలబహుదు
రాలోచనంబులుజేసి పైకినీతులు పెక్కుబలుకుచుండి
బుధులకొకకీడు సేయంగఁబూనఁజూచు
నిట్టిపురుషాధముని జన్మమెందుకొఱకు భూ.

జనద్రవ్యాపహరణమ్వొకటి అన్యసతీసంగమాపి
?, పితృమాతృసద్భక్తి విముఖత్వమొకటి సూత్రి
త్యాగమొకటి, సాధుసజ్జనబంధు జనద్రోహమొ
మినిందాపర భావమొకటి, వివిధపండితవర్గ

విద్వేషమొక్కటి మిత్రఘాతృత్వ ప్రమేయమొకటి
యిన్నియునుగల్గి వర్తింపుచున్నమాట
కొయ్యలకోకళ్లు తీర్పులు చెయ్యఁగలరె ॥భూ.

సీ. తనవారుతలవంపు పనులుజేయసహించు పరులుజేసినతప్పు
పట్టఁజూచు, తనయింటిలోకాని పనికమ్ముకోఁజూచు పొరి
గింటిపని రవ్వపరుపఁదలఁచు, తనపుత్రిజారవర్తన మాటు
పడఁజేయు పరులబిడ్డలరంకు బయలఁబెట్టు, తనకుచెల్లెలి
దొంగతనములోననడంచు లాఁతివారైన హేళనమొనర్చు
యిట్టిదుర్మార్గులకు యమపట్టణమున
దీనికిఫలంబు తథ్యమైగానవచ్చు ॥భూ.

సీ. వ్యాఘ్రింబులేళ్లజంపక మల్లిపోవునె, పిల్లిమానునెకోడిపిల్లఁ
బట్ట, తోఁడేలు మేఁకలదునుమాడకుండునె, పెనుఁబాముగప్ప
లదినకయున్నె, కొంగచాపలను గళుక్కనమ్రింగకుండునె,
జేఁగగువ్వలనుపీడింపకున్నె, దుంతగుజ్జుములను దొడరికొట్ట
కయున్నె కాకిగోరలఁదన్ని కరువకున్నె
ఖలుఁడుసజ్జనులకుఁ గీడుదలఁపకున్నె
కూడదనియెందఱన్న నీక్షోణియందు ॥భూ.

సీ. బాలుడంచును పోట్లపసరంబుపసులునె గుడ్డివాఁడని కాట్ల
కుక్కజనునె, చూలింతరాలని తేలుమన్నించునె మునలిగో
వని కాకిమ్రిక్కలిడునె, ఫలవృక్షమని గదల్పకపోవునే
గాడ్పు భూసురుండని పులిప్రాజలిడునె, పలుకుచిల్కని పిల్లి
దలఁచి యూరకయున్నె యీనుచేసని మల్లియెద్దు జనునె
పరజలబాధించు దుష్టవర్తనుఁడొకండు
సుజనునకుఁగీడు సేయంగఁజూడకున్నె భూ.

సీ. కంటిలోపల పెద్దకాయ గాచినలాగు కడుపులోపలబల్లి
బాడిమినట్లు, నరములపై గొప్పకురుపు బుట్టినమాడ్కి
పెడతలనొకకంతి పెరిగినట్లు, కాలిలోపలకొఱ్ఱు గట్టిగా
దిగినట్టు పొట్టలోపలశూల బొడిచినట్లు, మూత్రరంధ్ర
ములోన ముల్లునాటినయట్లు గూబలోపలపుర్వుగొలికినట్లు
చెడుగుకొడుకొక్కరుఁడు బుట్టిచెడ్డపోని
వానితలిదండ్రులకు నేయీవసుధయందు భూ.

సీ. పరిబలశత్రువుల శప్పముదెంచఁ బోలేదు బీదలఁజంపంగ
పెద్దమొకము, మెచ్చిరించువారి నదేరాయనఁగ లేదు బుధు
లమూర్ఖున పెద్దపోట్లగిత్త, తన్నవచ్చినవారి దరిఁజేరఁ
గాలేదు సాధులపైకి విస్తారబలుఁడు, తనయిల్లుపున్నకో
దలఁచువారికి మొర్కు పరులమాపఁగ బహుసాయవేత్త
హరిహరియిట్టి పాపాత్ములవనిలోన
మన్నుచున్నారు యేమనివిన్నవింతు భూ.

సీ. వీరు పెద్దలటంచు వీరుబంధువులంచు వీరుసజ్జనులంచు వీరు
గురువు, లంచునువీరు ధరామరోత్తములంచు వీరుయోగ్య
లటంచు వీరుసుకవు, లంచునువీరులాచార్యు లంచునువీరు
విద్వాంసులంచును వీరుసద్విచారులంచు, వీరుసదమలాత్ము
లటంచు వీరుపూజార్హ పరిచారులంచు
యించుకంతయు మదిలోఁదలంచఁబోదు
దుండగంబునపలుగాకి మొండికొయ్య భూ.

సీ. పులినిజంపగ నక్కపోతుగాసినలాగు జలధియీదఁగఁగుక్క
జముగపగిది, గరుఁడుని గరువసీర్కట్టె పొంచినమాడ్కి
కొండకోరియఁగ గొత్తెమరుకీతి, దంతిలోఁబెనగంగమం

తోఁ జొరవమానికి వృషభమడ్డగఁ బిల్లి మొగిరినట్లు, కాలసర్ప
ముమిఁ గ్రింగకప్ప చూచినరీతి దీపమార్పఁగ యీఁగ దిరుగుభ్రాంతి
ధరణి నధమాధముం డొక్క నరుఁడు గ్రొవ్వి
గొప్పవారలతో మెదురొడ్డఁ దలంచు భూ.

సీ. ధర్మంబు వీసమంతయుఁ దల్పఁగా నాస్తి దానమన్న దికల లోన
నున్న, అర్థిపాలనము గవంతఁ గానఁగ వట్టి సత్యవాక్యంబు లేశం
బు లేమి కారుణ్యభావంబు గోరంత యును కల్గ దమితమానసక్తి
కొంచెము హుళక్కి, స్నానసంధ్యాద్య నుష్ఠానకర్మంబిల్లు శై
వవైష్ణవభక్తి తోత్రవ జబ్బు
యిట్టి మూఢులఁ బుట్టించినట్టి బహ్మ
ననఁగవలెగాక పిండ్రిఁ దట్టుమఁబనేమి భూ.

సీ. అన్యాయపక్కృతి వాని కాధారభూతంబు దుర్బుద్ధి వానికిఁ దోఁ
డుపీడ, దారుణత్వము వాని తల పైకిరీటంబు పరదూషణము
వాని పంట చేను, అన్యాయవృత్తిఁ గడ భ్యసించిన విద్య బం
ధువైరము వాని పట్టుకొమ్మ, పాపిష్ఠహింసా కర్మ వానినిత్య
జపంబు పాపశీలము వాని పాలిసొమ్ము
యమునిలోకులు తన్నుఁడుగ్రోను చునుండఁ
బ్రతుకు మనుజుని కన్న గార్దభము మేలు భూ.

సీ. మహిలోకోపకార ధర్మము వహించఁడుగాని యసహాయశూ
రుఁడన్యాయపక్కృతికి, సముచిత స్మృతిశాస్త్ర చర్చ సేయఁడుగా
ని పూర్వపక్షవాదములకు మొనటి చెయ్య, పుణ్యకార్యారంభ
బుద్ధిగాంచఁడుగాని పాపకర్మకు మత స్థాపకుండు, పరలోక
చింతఁ దప్పఁడుగాని పాపిష్ఠహింసా కర్మయందు నిష్ఠాగరిష్ఠుఁ
డనుచు భూజనులిట్లు దన్నుఁడు కొనఁగ

నుండుమనుజుండు జీవన్మృతుండుగాఁడె భూ.

సీ. వృథుశౌర్యమున్నఁ జూపింపఁగావలె శత్రుసేనల పైకివెంచే
యునాఁడు, దృఢవిద్యయున్న వాదింపఁగావలె మహారాజ
ధీర సభాంతరాళమునను, వరకవిత్వంబున్న బ్రకటింపవలె
ద్రోహకారి మూర్ఖులదిట్టఁగాలమందు, అమితధైర్యంబు
న్ననగుపింపవలె మహాఘనవిపద్దశ ప్రాప్తకాలమందు
నగుపరచకున్న చచ్చుపినుఁగులుగాక
వీరులోకపూజ్యులా పృథివీస్థలమున భూ.

సీ. జారుఁడై దుష్టప్రచారుఁడై పాపవిచారుఁడై బహుదురాచా
రుఁడగుచు, హీనుఁడై మూర్ఖసంతానుఁడై త్యక్తాభిమా
నుఁడై నిరతాపరిమాణుఁడగుచు, దుష్టుఁడై సజ్జనకష్టుఁడై
కోపసందష్టుఁడై నిజకులభ్రష్టుఁడగుచు, క్రోధియై బంధు
విరోధియై బహుజనబాధియై బుధమనోవ్యాధియగుచు
బరగుచున్నట్టి నిర్భాగ్యనరుఁడుతనదు
పాట్లుయిక్కడయగునె యాపయినిగాక భూ.

సీ. మేపినందలము పైకెక్కించినను క్రిందికురుకడిఫుల్లెల కు
రుకకున్నె, పిల్లిగద్దియఁబెట్టి పూజించిన నుచ్ఛిష్టభక్షణం
బునుఁగగలదె, బలుచక్కెరల యుక్కెరలఁగాకి బెంచిన
గాకుకూతలుగూయఁ గనకున్నె, దున్నపోతుకు మన్ని
వన్నెలుపద్దిన బురదగోతులలోనఁ బొరలకున్నె
నీచమనుజుని బుధులుమన్నించిపేర
గిలిచినను వాని గుణముఁజూపింపకున్నె భూ.

సీ. కఠినమాత్రమద్ధుల కోసగనివాఁడు నోరులకలిమికి దుఃఖ
ము.దువాఁడు, సంతతదుర్గుణాచారుఁడై దగువాఁడు వరు

లబాధించఁ బొల్పఁడెడువాఁడు, తమ్ములఁజెరుప యత్నము
దలంచెడువాఁడు బుధులతో వైరంబుఁ బూనువాఁడు, పదు
గురుకాదన్న పనులు జేసెటివాఁడు పరధనంబుల కాసపడెడు
సుకవిజనములతోఁ బోరఁజూచువాఁడు (వాఁడు
దుర్గతినిజెందు నిహపరదూరుఁడగుచు భూ.

సీ. పరువుపాత్రజను పౌరుషమణగారు కులము గోదావరి కూల
జరుగు, మహిమమర్యాదలు మంటలోఁగలియును చదువులు
సంధ్యలుచట్టువారు, పెద్దలుబుద్ధులు పరలోక మేగును గొ
ప్పలుకీర్తులుతుప్పలెక్కు, ధర్మమార్గమునీతి నిర్మూలమై
యుండు సకలప్రతిష్ఠ లుపసన్నగిల్లు
వంశమందునవొక పాపవర్తనుండు
బుట్టుటనుజేసిబుధులకీ భూమియందు భూ.

సీ. గడియలోపల పెక్కు కల్లలాడఁగవచ్చు నాడినమాట లేద
నఁగవచ్చు, అప్పులుయెగదొబ్బి చెప్పకొమ్మనవచ్చు చుట్ట
లచుల్కఁగాజూడవచ్చు, తనవారసకబాధలఁ బెట్టగావచ్చు
మిత్రఘాతుకవృత్తి మెలఁగవచ్చు, యొరులకొంపలు మూ
పనూహసేయఁగవచ్చు తనయులనైన బోఁదరమవచ్చు
గాని యమలోక బాధయొక్కటియుఁగడువ
కఠినచిత్తులకదిచేత గాదుసుమ్ము భూ.

సీ. వ్రాసినవ్రాఁతఁదా వ్రాయలేదనవచ్చు తప్పుజేసుకులోన
దాచవచ్చు, నీతిఁదెల్పఁగబోతె బూతులాడఁగవచ్చు పెద్ద
లుకాదన్న బెనఁగవచ్చు, యింటికేగినవారి నదిరికొట్టఁగవ
చ్చు కానికూటికి వడిగట్టవచ్చు, పలుగుకొయ్యలమాట
పాటిసేయఁగవచ్చు బుధులవాక్యము త్రోసిపుచ్చవచ్చు

గానికూర్మిరులు యమభటు ఘనగదాభి
హతుల బాల్గాకయుండ శక్యంబె తనకు భూ.

సీ. తల్లిబందెలమారి తండ్రియవ్వలముచ్చు జ్ఞాతిబహుద్వేషి
భ్రాతకోపి, మరదలుబహుచండి మామగారవివేకి యత్త
దుర్గుణగణాయుత్తభావ, మరిదితంత్రగొట్టామనసి కోడలు
మంకు భార్యగయ్యాళి నిర్భాగ్యురాలు, చెల్లెలుగడుదొం
గయల్లుఁడు కూళపుత్రుఁడు దుష్టయుండు
కూతురుపిసాళి.అందరికి పెద్దకార్మొర్గుడరయుతాను
యిట్టిపురుషాధముని జన్మమేఁదుకొఱకు భూ.

సీ. కన్నగానికి జూదగాఁడుమిత్రుఁడు మద్యపానవృత్తికి కుల
భ్రష్టుగురువు, పరమలోభికి మలభక్షకుండనిపతి గుణహీను
నకుపల్లెకొయ్యతంత్రి. ధర్మశూన్యునకు కృతఘ్నుండుచు
ట్టాలు మొండివానికిదుష్టయుండె కొడుకు, కర్మబాహ్యున
కు సంకరకులుండాప్తుండు దొంగవాండకు లంజకొడుకునీడ
యగుమనస్త్రీస్య సంబంధమామఁయున్న
యిట్టివారలెసిరి గాంచికీర్తిరి భూ.

సీ. తండ్రిదూషించి పెద్దలనుతింపఁగ నేల తిమ్మఁలఁజెరిపిసద్ధర్మ
మేల, తల్లినిదన్ని బాంధవపూజనంబేల మిత్రునిబిడిచి పై
మేల్మేల, గురునినిందించి భూసురులవేడఁగ నేల బిడ్డనమ్మి
యొకఁద్రబెంచ నేల, యాశ్రితునటువోలి యర్థరక్షణమేల
నినిమిటదిట్టు దైవనుతియేల
మెఱుఁగనేరని మూఢుల కేమిచెప్ప
తెలియబడవచ్చు యమసభాస్థలమునందు భూ.
ఊళ్లుదోచుకు రాతిగుళ్లుగట్టఁగనేల యిల్లుబుచ్చుకు తోటలే

యనేల, పరిజనంబీషించి ధర్మము సేయఁగా నేల దాస్యగోత్రి
సువర్ణదానమేల, మాన్యముల్ కబళించి మఖము సేయఁగ
నేల సాధులఁజెరిపి పైశాంతులేల, బంధులసొమ్మునపహరించి
భూరియివ్వఁగ నేల పరములుగూల్చి గోపురములేల
యిందుకుఫలంబు దేహాంతమందెతవకు
నెఱుకబడుగాక కూళలకేల చెప్ప భూ.

సీ. బురదగోతులలోన బొరలాడు పందికి సారచందనగంధచ
ర్చయేల, పరగళ్ల వెంబడి దిరుగుగాడిదికి విశాలమందిర ని
వాసంబులేల, బయలుపుల్లెలునాకి బ్రతికెడుకుక్కకు స
రసాన్నభక్ష్య భక్షణములేల, యడవుల చెట్టెక్కి యాడుకో
తికిరత్న సౌధాగ్రసీమ సంచారమేల
మూర్ఖజనునకు సతతప్రమోదకరణ
సాధుసజ్జనగోష్ఠి ప్రసంగమేల భూ.

సీ. పదుగురుమెచ్చి శాబాసునన్నదిమాట నడిమార్గంబుల జి
క్కువడినమాట, వ్యాఘ్రసింహముల నుక్కణగించునదివో
ట యసంఖ్యఫలోత్కృష్టమైనతోట, నిండుగాబహుజనులుం
డునదేపేట యిల్లాలుగల్గుట యింటిశేట, పరులచే సాధింప
బడకయున్నదెకోట పదినిండినడచుచున్నదియబాట
విన్నవారికి హృద్యమైయున్నపాట
కన్నవారికిఁ జిత్రమైయున్ననాట భూ.

సీ. కలిమెంతగలిగిన దొలఁగవాపత్తులు తమకెన్నివిధముల దఁ
న్నుకొన్న, తపమెంతగలిగిన తప్పదుకర్మంబు తోచకతమ
కెంత దుఃఖపడిన, చదువెంతగలిగిన వదలదుదారిద్ర్యము
రకె తమకెన్ని యూళ్లుజనిన, బలమెంతగలిగిన బాయదువ్యా

ధులు తమయమెన్నో యుపాయములున్న
యనుభవంబులు దప్పించుకొనఁగ శక్తి
గల్గునే స్వామి నీయనుగ్రహముదక్క భూ.

సీ. కలిమెంతయున్న బీదకుఁ దెప్పగావద్దు విద్యయెంతున్న గర్వింపవలదు, ధనమెంతయున్న మత్తతవహింపగవద్దు దొరతనంబెంతున్న త్రుళ్లవద్దు, వీర్యంబదెంతున్న విఱ్ఱవీఁగగవద్దు తపమెంతయున్న క్రోధంబువలదు, బలమెంతయున్న దుర్బలున దెంతనవద్దు ప్రజ్ఞలెన్నున్నఁ జెప్పంగవలదు
సాటిఁజెప్పినయీ మాటపాటిజేసి
యున్నమనుజులుబహు కీర్తినొందఁగలరు భూ.

సీ. పరవంచనాబుద్ధి పాటిసేయగవద్దు విబుధులతోఁ గోష్ఠివిడువవద్దు, యుపకారికపకార మూహసేయఁగవద్దు అన్యులనింపోక్కు లాడఁవద్దు పెద్దలుతగవుజెప్పిన ద్రోయుగావద్దు పరుల బాగును చింతపడఁగవద్దు, పలుగుకొయ్యలను చేపట్టియుండగవద్దు శివవిష్ణు దూషణల్ చేయవద్దు
యిదియెఱుంగని కూళల కేలచెప్ప
తెలియఁబడవచ్చు యనుసభాస్థలమునందు భూ.

సీ. ఆత్మకన్యావిక్రయాసక్తునకు మాదూషకుండగు కూతు రుండుదలఁప, పరయువతీలోలునా భావభోజికి దురాచారుఁడైదగు శిరస్స్నానరతుఁడు, విప్రవర్గక్షేత్రవిత్తహారికి యపరాధియానగ్రహారప్రదాత, సతతసంధ్యాకర్మ సంత్యక్తునకు మహాశఠుఁడునో యజ్ఞదీక్షాపరుండు
యహహ యీకలికాల మాహాత్మ్యమరయ
వింతయైదో చెఁగద ధరాభ్యంతరమున భూ.

సీ. రణభీరువునకు దారుణభయంకరుఁడైతోఁచు ప్రబలసంగ్రామప్ర
వర్తకుండు, ననృతభాషికి నసహ్యాలాపుఁడై యుండు ఘనత
రసత్యవాక్యవ్రతుండు, జడమానసునకు ప్రేలుడిగాయవ
లెనుండు సరసశ్లోకోక్తిప్రసంగశాలి, పాపకారికిదుష్ట భావ
నుఁడైదగు పుణ్యకార్యారంభ బుద్ధిచరితుఁడ
హాహాయీయుగధర్మంబు లరయదరమె
యిట్టిదుర్మతులె సుజనులనెన్నుచుందురు భూ.

సీ. చందనగంధంబు చర్చసేయుటదొడ్డ బురదదాల్పదె దున్న
పోతుమేన, బంగరుతగటిదుప్పటి గప్పఁగోప్పనె గంగిరెద్దు
కు లేదె రంగుబొంత, రమణీయ రత్నహారముఁదాల్పదెయొకసీ
బువేసగానికి లేవె వింతపేర్లు, ఘనతరంబగుసొమ్ము గణియిం
చప్రతిభానె వారకాంతకు లేదె భూరిధనము
వైభవంబునకివిగావు వరుసలరయ
అమితదానయశః ప్రతాపములుగాని భూ.

సీ. కన్నబిడ్డలఁజంపఁగణగఁజూచినయది తల్లిగాదొకవిషవల్లిగా
ని, తలిదండ్రులకుహానిఁ గలుగఁజేసినవాఁడు కొడుకుగాఁడొక
పెద్దపడుగుగాని, తనయులనందందఁ దరమిగొట్టెడువాఁడ
తాతగాఁడొక యమదూతగాని, తమ్ములఁజెరుప యత్నముఁ
జేసెటివాఁడు యన్నగాఁడొక మోటదున్నగాని
తినదుదాయాదులను బ్రోవదలఁపఁజేని
నరుఁడుగాఁడతఁడు వానరుఁడుగాని భూ.

సీ. కాయంబుమృదుగతి కంకటిమెరుగునే పుష్పవాసనచీడ పు
ర్వెఱుగునె, పాయసరుచితెడ్డు బద్గ్రహించునె తేనెతీపినీఁ
గ్గి తెలియఁగలఁదె, సానచేఁదనుగంధ సౌరభ్య మెఱు/

సూత్రింబుమాత్రకె శుద్ధిగనునె, జలముమాహాత్మ్యంబు
దెలియ నేర్చునె కప్ప అడవియోషధి సత్త్వమరయగలదె
తులువమానిసి పెద్దలఁగలిసియున్న
గాని వారిగుణంబులు గాంచఁగలఁడె భూ.

సీ. ఎలుకలఁజంపి పిల్లులఁ బోషించి గువ్వలఁ దునుమాడి సాళ్వ
ములఁ బోసఁగి, కప్పలఁబట్టి నీర్కట్టెలకొప్పించి లేళ్లఖండిం
చి తోఁడేళ్లకిచ్చిఁ, బలుదుప్పులను ద్రుంచి పులులముందటఁ
బెట్టి బక్కల నక్కలపాలుచేసి, ఫలవృక్షవనము కట్టెల
క్రిందఁజూరిచ్చి పొట్టచేలోఁకసి యాఁకోతుమేపి
నట్టితమవంటి ధర్మాత్ము లవనిలోన
గలరెయని మోఁకొయ్యలుఁ బలుకుచుంద్రు భూ.

సీ. గడుపిశాచమురీతి నెడపక భక్షించి గాత్రము సూకరమట్లఁ గ
డుపు పెంచి, గాడిదె చికిలిము గతిఁ వళ్లికించి గొప్పమూఁ
కోతులాగున మదించి, ముదకోఁతిలాగున మొకముబిడా
యించి వరఁడుపోలికె యిక్కువలు గపించి, దున్నచొప్పున
పెద్దపిన్నలఁ దొలగించి తలపుచ్చునుకంబు గలిచరించి
మించితాఁ పెద్దనంచు గర్వించియున్న
హీనునకు గీర్తిగల్గునా యెంచిచూడ భూ.

సీ. కౌటిల్యమెక్కువ కార్పణ్యమధికంబు మాత్సర్యమురవు
దుర్గంధము తఱచు, కోపంబుగాటంబు క్రూరత్వము ఘ
నంబు గర్వంబులావు ముష్కరతదొడ్డ, దారుణత్వము
పెల్లు దౌర్జన్యమతిగొప్ప జారత్వమెచ్చు దౌష్ట్యంబు పెక్కు
చాంచల్యగుణము విస్తారంబు చాపల్యమతిమాత్ర మన్వా
యగతిసమృద్ధి

కలిగివర్తించు పాపచిత్తులుహసించి
యెగ్గులెన్నుదు రార్యుల సిగ్గుమాలి భూ.

సీ. సదమలస్తుత్య వంశమునకు దౌర్జన్యకారి హీనునిబెద్దగాన
మర్చి, సంతతసాధు నిశ్చలపుణ్యాపవర్తికిఁ బలుగుగ సూర్యాలిని
భాగ్యఁగూర్చి, బహుధర్మకీర్తి తత్పరునకు దుర్ణయాకరుమూ
ర్ఖుఁ దనయునిగానొనర్చి, సగససౌందర్య లక్షణకళావతికి
ముష్కరకురూపుని భర్తగాఁగుదిర్చి
అబ్జభవుఁడు తదీయపూజ్యత్వమెల్లఁ
బనికిరానియ్యడచె యేమిపాపమొక్కొ భూ.

సీ. కొండంతవిత్తంబుఁ గూడఁబెట్టిననేమి దానహీనుండైన
మానవుండు, నిఖలవిద్యాభ్యాసనిపుణుఁడైననునేమియమిత
దుర్గర్వాంధుఁడైనమనుజుఁ, డుకుతరసంపత్తుఁగాదవియుండిన
నేమిదీనజనాశ్రయుఁడైనజనుఁడు, బహుకాలమాయుఁవుబ
డసియుండిననేమి యపకీర్తిభాజనుండైననరుఁడు
యిట్టివారల గొప్పలనెన్నుచున్న
పురుషునవివేక మెంతనిఁబొగడవచ్చు భూ.

సీ. చతురంగబల సమృద్ధతినిగ్రాలిననేమి యూనన్నరక్షసేయని
నికృష్టుఁ, డిద్ధరాతలమంత నేలుచుండిననేమిబుధులఁబోషిం
చని మూర్ఖచిత్తుఁ, డన్యదేశంబులు నాక్రమించిననేమి వరి
జనూర్తిపాపిఁ బ్రోవనిఖలుండు, బిరుదుటెక్కెంబులు పె
ట్కొనిననేమి శరణాగతులను బెంచనిదురాత్ముఁ
డిట్టివారల సౌభాగ్యమెందుకొఱకు
వీరిఁగొనియాడఁ బోడపన్నార్తిగాని భూ.

సీ. ప్రభువాజ్ఞకోలఁదియే ప్రజలమర్యాదలు పతిశిక్షకోలఁది

యే సతిగుణమ్ము, భాగ్యంబుకొలఁదియే బంధుసన్మానంబు
తిండికొలందియే దేహపుష్టి, మాతతీర్పుకొలంది కూతుమున
డవళ్లు నేలమంచికొలంది చేలపంట, గురుబోధనాప్రౌఢికొ
లఁది శిష్యుల తెల్వి తండ్రిపెంపికొలంది తనయువృత్తి
గానియెక్కువ తృణమంతగలుఁగఁబోదు
తోచకూరకె చింతించిదుఃఖపడిన భూ.

సీ. తిండిపోతుకుఁగూటి కుండయందునెభ్రాంతి దురితాత్మునకు
గురుద్రోహచింత, కామాతురునకన్య కాంతారతాసక్తి
పలుగుకొయ్యకుఁ గానిపనులతలఁపు, పాపకారికిసజ్జనాపకా
రవిచార మతిహీనగుణికి నీచానురక్తి, కుటిలచిత్తునకు స
ద్గోష్ఠిజనద్వేష మతిధనాకాంక్షి కన్యాయబుద్ధి
బాయవెప్పుఁడు నారటపాలికర్త
మొట్టిదియెకాని తొలఁగరాదెవరికైన భూ.

సీ. దుర్బుద్ధిబలువైనఁ దొలఁగునుసంపత్తి, కృపణత్వమొదవినఁగీ
ర్తి మళ్లు, నన్యాయమెచ్చిన నధికారమూడును మదముదట్టి
నఁజనుమార్దవంబు, జారత్వమెచ్చిన సన్నగిల్లువరిష్ఠకు
టిలత్వమురువైన గొప్పచెడును, గర్వంబుతరుచైన గౌరవం
బుఁదొలంగు దర్విత్యాస పెల్లైన ధర్మముడుగు
యివియెఱుంగక వర్తించుహీనజనులు
పనికిరాకుందురుదు గడ్డిపరకకైన భూ,

సీ. పతిభువుదుర్గయుఁడైన ప్రజలుజేసినకర్మ పతిశిరస్సుండైన
భార్యకర్మ, అజ్ఞానికుఁడు లోభియైన నర్థులకర్మ కరణము
చెడుగైన కాపుకర్మ, తండ్రికుపుత్రుఁడైన తనయుపర్గము

కర్మ తల్లినిర్దయుఁడైన పిల్లకర్మ, క్షితిచిక్కఁజేరినచేని
యాతినికర్మ కుటిలుఁడైననరుండు కులముకర్మ
గానివారలదుష్కర్మ గామతలఁప
మెఱుఁగనేరకవారి నెగ్గెన్నరాదు భూ.

సీ. కవిజనంబుల కుపద్రవముఁ దల్పుటముప్పు బలవంతుతో
వైరపడుటముప్పు, దేశాధిపతిని నిందించఁ బూనుటముప్పు
గ్రామాధికారితోఁ గలఁకముప్పు, చెడి చుట్టమింటికిఁ జేరఁబోవు
టముప్పు కొడుకులతోఁ బొందు చేతముప్పు, భార్యకుఁ జనువి
చ్చి పాటిసేయుటముప్పు పదిమందికాదన్న పనులుముప్పు
కొండికొయ్యలమాట నమ్ముకొనిబుధులు
పాడుతంటాల వనికడ్డపడుటముప్పు భూ.

సీ. పరమమూర్ఖుండైన సరసాగ్రగణ్యుండు శుద్ధజడుండైన
బుద్ధిశాలి, సంకరకులుఁడైన సంపూజనార్హుండు యవివేకి
యైన విజ్ఞాన్వితుండు, గడుపందయైన పరాక్రమశౌర్యధు
ర్యుండు మలభక్షకుండైన మాన్యగుణుఁడు, పరుషభాష
ణుఁడైన బహువాక్యచతురుండు ధర్మశూన్యుండైన తగవు
యనుచుబొగడిక గాంతురీయవనిమెంతి (పెద్ద
హీనులైనను వ్యవహారమూనియున్న భూ.

సీ. సాహసౌదార్య పౌరుషశాలియాతఁడు పావనవంశ సంభవుఁ
డతండు, నిఖిలవిద్యాభ్యాస నిపుణుఁడాతఁడు మహాదానశ
శాధురంధరుఁడతండు, అంచిత చతురుపాయజ్ఞుఁ డాతఁడు
బుద్ధికుశలుఁడాతఁడు పూజ్యగుణుఁడతండు, సదమలకీర్తివి
స్తారుఁడాతఁడు భవ్యసరససౌందర్య లక్షణుఁడతండు
మొ:న్వసిద్ధాశ్రిఁ బదిపల్లెలేలుచుండు

నతఁడుసర్వజనోత్త ముండనఁగఁబరగు భూ.

సీ. కుక్షింభరుని బుధరక్షాపరుఁడంచు నతినికృష్టునిమహాత్యా
గియనుచు, బహుబీజసంభవుఁ బరమపావనుఁడంచుఁ బంచ
గాత్ముని ధైర్యశాలియంచు, రాజ్యకారిని ధార్మికోత్త
ముఁడంచుఁ గఠినచిత్తుని దయాకరుఁడటంచు, జారకర్మునిప
రదారవర్జితుఁడంచు, నుత్తమూర్ఖుని శాస్త్రవేత్తయంచుఁ
గవులుకకూర్తి చేతను గడుపుకొఱకు
సన్నుతింతురుమదిలో విచారపడక భూ.

సీ. పండితశ్రేణికిఁ బ్రబలమాత్సర్యంబు ఘనకవీంద్రులకుయా
చనగుణంబు, భాగ్యవంతులకు వైభవమదోద్రేకంబు స
త్కులోద్భవులకు జారవృత్తి, ధరణీసురులకు సత్కర్మాన
పేక్షిత విద్యార్థులకు దుర్వ్యసనయగరిమ, నరనాథులకు నీచ
పురుషసాంగత్యంబు తాపసోత్తములకు, దామసంబు
నలువగల్పింపడేని తన్మహిమఁబొగడఁ
దరమెయెవ్వారికైన యిద్ధాత్రియందు భూ.

సీ. కలిపురుషప్రీతి కారులైదగుమోట పశులగావరులు భూపా
లురైరి, చెడుగులంటులకెల్ల బొడమినగడుత్రొత్తుకొడుకు
లుదొరలైరి గురుతుదనర, జారచోరులు దురాచారులన్యా
యవర్తులు ప్రబలులైగేరుచుండిరి, మాలలుతమ్మళ్లు
మంగళ్లనంబులు బలువెజ్జులైరి భూతలమునందు
నారయీయుగధర్మంబు లరయమదికి
విస్మయకరంబులై గనుపించుచుండ భూ.

సీ. పంబవురుభీయన్న పనులుపెక్కొనరించి పలుమఱుపరుష
భావలువచించి, పూటపూటకు మాంసపుంజముల్ కబళిం

చిత్రనవైభవమున మాత్రతవహించి, పలుకొంటెలను పెద్దల
జేసిమన్నించి బుధసంగతి కసహ్యబుద్ధిగాంచి, అన్యాయ
మున విశ్వమూర్జనఁగాంక్షించి పెల్లుగాఁదిండిచేయొల్లఁబెంచి
యుంచుకొంటయు సద్వృత్తి యెఱుఁగనట్టి
హీనునకుఁబౌరుషము గద్దియెంచిచూడ భూ.

సీ. అంగడంగడ విచ్చమడిగివేసాల్ వేసి బాబులుదెచ్చి పైజా
ర్లుబట్టి, బాజార్లుదుడిచి సవారీలుమోసి గుర్రాలమేపియు
గుడిరాళ్లుద్రివ్వి, పాగచుట్టంబిల్చి నాగంపుచానలయిళ్ల
కావలియుండి యెఱుకసెప్పి, పశువులగాసి తెప్పలుదీసి ముం
డలదార్చి లంజలకుఁబాదంబులొత్తి
పాట్లఁబడిమీఁద దొరయైన వాఁడుధర్మ
నీతిమార్గంబు నడువగానేరగలఁడె భూ.

సీ. ప్రజలనందఱబాధ పరచుటకై బుట్టి యాచకాళుల దిట్టియ
వలగొట్టి, పరసమహాక వీశ్వరులకెగ్గులుగొట్టి కొంటెల
నలుగురఁగూడగట్టి, పూర్వప్రశస్తలం భూమిలోనికిమెట్టి
పండితోత్తముల రాకుండఁబట్టి, బీదలమనవిదెల్పిన మా
ర్గముపెట్టి ప్రబలసంపత్తి గర్వమునదొట్టి
నట్టికూరిరన్నపాలుఁడు గట్టిదనము
దిట్టముగభవ్యకీర్తిచే పట్టఁగలఁడె భూ.

సీ. పలుగుగయ్యాళి దెబ్బలగండుపంగాడి మాలుగఁబోతు
బల్మాయలాడి, పిశినిగొట్టుపిసాళి పెంకెబొంకులపుట్ట చెడు
గు నిక్కులయిక్క చెనఁటివాంఛ, టకుబాజుకల్లరి టాటో
టుగడుమోట బందెలపుట్టిల్లుయుందగత్తె, రంతులరాట్టంబు
రవ్వలమారి తంటాకోరు రంతులరావుముచ్చు

యిట్టి భ్రష్టంపు పెండ్లాము నేలుచున్న
నరుని దౌర్భాగ్యదశ యెన్న నొరులవశమె భూ.

సీ. దానధర్మవిధానవిహీనమానసురాలు సకలమాయావా
దజన్మురాలు, గుణితరానేక దుర్గుణగణాన్వితురాలు బ
హుజనోపద్రవ సహితురాలు, భూతభేతాళ ప్రభూతభీక
రురాలు సతతాన్యనిందా విహారురాలు, భూరికోపవికార
భావదారుణురాలు పరజనద్రవ్యాపహరణురాలు
యెన్న నిటువంటి పెండ్లాము నేలుచున్న
పురుషుని యభాగ్యమెంతని బొగడవచ్చు భూ.

సీ. తళుకుమిటారి పూవిలుతుచేతికటారి బంగరుబొమ్మ క
ప్రంపుదిమ్మ యన్నులమిన్న చిన్నిసంపెఁగగున్న గో
మునదుదీవి గుజ్జుమావి, వన్నెలదొంతి మవ్వంపుపువ్వుల
బంతి రతనాలతేట నగాలమూట, వందువెన్నెలసోరు బలు
మానికపుతీరు వలపులమొక్క మేల్ తలుపుచుక్క
యనఁగఁ దనరియున్న చెలిగూడి యలరుచున్న
పురుషుని యదృష్ట మెంతని బొగడవచ్చు భూ.

సీ. గమగమవలచు చక్కనిమల్లెపూచెండు తమ్మిపాల్గొమ్మ
చే [illegible]పండు, నిగనిగలాడు బల్సొగసు కల్పసరంబు
రంగారు బంగారు సింగరంబు, చకచకలీను మానికెపుతీ
రు సలాకనీటొప్పు నిప్పువన్నెటివాక, మిలమిలమెఱయు
క్రొమ్మించుమించులతీరు తళతళల్ చూపు ముత్యాలకోవ
యెన్న నిటువంటి లే యన్నుమిన్న దొరకు
మున్ను నిన్నునుతుల్ గొన్న యన్నరునకు భూ.

సీ. చిరతరసౌభాగ్య గరిమపార్వతిపోలి వరభోగములశచీ త

రుణిఁబోలి, బహుతరోత్కృష్ట సంపదనిందిరనుబోలి చతుర
మంజూక్తి భారతినిబోలి, రూపవిభ్రమ కళాగూఢినిరతిబో
లి సంతతక్షమను భూకాంతబోలి, భూరిపాతివ్రత్యమున న
రుంధతిఁబోలి ఖ్యాతిసంతానాప్తి నదితిఁబోలి
చెలఁగుచున్నట్టి యిల్లాలుగలిగెనేని
పురుషమణి పుణ్యమెంతని పొగడవచ్చు భూ.
సీ. సుదతులయురిపెంపు సాలపుపాటలకును ననబోండ్లచిన్నారి
నగవులకును, మగువలగడితంపు సొగసుచెవులకును యు
విదలగడువింత యొప్పులకును, చిలుకలకొలుకుల చిన్నవ
న్నెలకును నతివలదగ్గ యొయ్యారములకు, మొలతలనీటూకు
మేలుకోపులకును చెలియలబలితంపు చెలువములకు
బలునిరాబారి పెద్దలేవలసిత్రాల్లి
జిక్కరనివించు యొరులకుఁజెప్పనేల భూ.
సీ. భామలచెలువంపు మోముఁదమ్ములకును నబలలేజెక్కు
టద్దములకు, కాంతలసొంపుఁగిబ్బిగుబ్బలకును నంగనా
మణుల నూగారులకును, కలకంఠకంఠుల కమ్మవాతెఱలకు
సుందరాంగుల వాలుఁజూపులకును, పల్లవపాణుల మెల్లని
నడలకు మందయానలముద్దు మాటలకును
గాంచిపులకించి ధృతిసంచలించకుండ
నిలువఁగాశక్యమా నె యానలువకైన భూ.
సీ. ఒకమారు వాసంత పికపధూకాకలీధ్వనిఁద్వికృంత నా
దములమించి, యొకమారునిర్మల ప్రకటశరశ్చంద్ర చం
ద్రికా రుచిరహాసములనెరపి, యొకమారునిశితదర్పక ధను
ర్జ్యాముక్త శరజాలనిభకటాక్షములనించి, యొకమారురత్న

కందుకచారు కుచలసత్కాంతు లీక్షించుచుఁ గానుపించి
తరుణులెంతటి ధీరు ధైర్యమెల్లఁ
జూరగొందురు కన్నెత్తి జూచిరేని భూ.

సీ. ఒకమారు కెమ్మోవి యొగపురాణింపంగ సూటిమీటుఁగ
చిన్నిపాటపాడి, యొకమారుఁగుబ్బల యుబ్బునసడలిన ప
యిటమెల్లనె పొందుపడఁగఁదిద్ది, యొకమారుగడితెంబు టొ
య్యారములు దోపఁగిలకిలమనుచు నవ్వులనుఁజొక్క, యొ
కమారుతేనియ లుట్టిపడ్డటువలె జిలిబిలిముద్దు పల్కులవఁ
చెలియ రీతి పురుషుల జిత్తములను (నర్చి
గరుగ జేతురు భృత్యులు గాఁగ తమకు భూ.

సీ. అన్నదమ్ములు కర్మమానిమొత్తుకొందురు అక్కచెల్లెండ్రు
హాయనుచునుందురు, చుట్టాలుపదుగురు చుల్కఁగాఁజూతు
రుతల్లిలోలోపల ద్రుళ్ళునుండు, జ్ఞాతివారలుచాల చప్పట్లు
గొట్టుదురు వదినెగారులు దెప్పిగదుముచుండ్రు, యిరుగుపొ
రుగుల . రు యిండ్లకురానీరు పెండ్లిండ్లకైనను బిలుపరె
శ్రీహరిదొంగ తనమొంత చెడ్డతప్ప (వరు
మెంచఁగా నాఁడుదానికి యేదిలేదు భూ.

సీ. తలక్రిందుగాను వేదముఁజెప్పఁగావచ్చు బహుమంత్రసి
ద్ధులుఁ బడయువచ్చు, సకలశాస్త్రములు ప్రసంగించగావ
చ్చు తీర్థయాత్రసక్తిఁ దిరుఁగవచ్చు, సతతోపవాస నిష్ఠ
లుగాంచగావచ్చు సర్వపురాణముల్ చదువవచ్చు, నృత్యగీ
తాములన్నియు నేరఁగావచ్చు నఖిలగారుడవిద్యలాడవచ్చు
గానిదారిద్ర్యభాధ యొక్కటియుఁగడువ
శక్తిఁగలుఁగదు యేలాటిజనునికైన భూ.

సీ. క్షితినాథుచేత తాజీవ మెందఁగవచ్చు బుధులచే మన్ననఁ బొందవచ్చు, జనులలో బహు యోగ్యుఁడను పించుకొనవచ్చు బుధులలో పలుఁ గొప్పఁబొందవచ్చు, జ్ఞాతులచే మహాస్తవముఁ జెందఁగవచ్చు కులములోఁ బెద్దయై మెలఁగవచ్చుఁ బరులచేఁ బాదముల్ పట్టించుకొనవచ్చు వీరులలో ఖ్యాతి వె
నవనిలో పలమెట్టివాఁడైనగాని (లయవచ్చు
యంచితంబుగ పడికాసుఁ బ్రోయున్న భూ.

సీ. ఉదయాస్తమయముల నొగిసిదప్పిగినువాని బలువరుకొండెముల్ బలుకువాని, సతతంబుపరుషభాషలు వచించెడివాని యన్యాయవర్తనుండైనవాని, బహుగుణాన్వితమైన భార్యఁగూడనివాని మలినదాసీ క్రీడసలుపువాని, కొఱగానిసంకరకులుల గూడెడివాని కానికూళ్లకు వడిగట్టువాని
క్షితినియిటువంటి జనునిలక్ష్మికిటాకు
మానదరయఁగ యించుకంతైనగాని భూ.

సీ. తనుఁదాను నుతిఁజేసుకొనెఁడువాఁడొక మూర్ఖు వలతన్నవనిసేయువాఁడు మూర్ఖు, పలుగు పెద్దామఁ జేపట్టువాఁడొకమూర్ఖు చాడిచెప్పఁగఁ బూనువాఁడు మూర్ఖు, తనకన్నఘనుఁడులేడనెఁడు వాఁడొకమూర్ఖు వనితకుఁజను విచ్చువాఁడు మూర్ఖు, కొఱగానివారల గూఁడువాఁడొకమూర్ఖు పలుగాకివలె పేర్లువాఁడుమూర్ఖు
దనరితనవాండుమిౢ జేసినతప్పువనికె
మోదమలరేఁడు వాఁడొకమూర్ఖు సుమ్ము భూ.

సీ. దుర్గయోద్యోగికిఁ బూర్ణాయువదిసున్న కుటిలచిత్తునకు న ద్గోష్ఠిసున్న, పాపచిత్తునకుఁ బరమార్థమదిసున్న కూర్మితా

తుర్మనకు సాధుగుణముసున్న, సజ్జనద్వేషి కీశ్వరసహాయ
ముసున్న జ్ఞానహీనునకు మోక్షంబుసున్న, ధర్మహీనునకు
నుత్తమలోకగతిసున్న కామాంధునకుఁ బుణ్యకర్మసున్న
బహుకురాచారుఁడై బరఁగుచున్న
జనునకిద్ధరమా కటాక్షంబుసున్న భూ.

సీ. వచ్చినయపకీర్తి చచ్చినపోవదు తీర్చిపుచ్చఁగ నవ్వతీర
దెప్పుఁడు, చేసినకర్మంబు చెల్లదుకుడువక చావుదప్పదు
యొంతజడిసియున్న, దేహాంతమునగాని తెలియవుదనపా
ట్లుజననిందకంటెనుచావుమంచి, దైవంబుతన్నుమాత్రమె
బ్రోచుచుండను పనుగుదుమాట తప్పదూధరిత్రి
యొంతబలువైనదొర నాశ్రయించియున్న
గలుగనేరదు భాగ్యహీనులకు మేలు భూ.

సీ. తనవారలాతివారని భేదమరయఁడు దివిరియాపదల నొం
దించుటయును, శత్రుమిత్రులయందు సమమైనబుద్ధిగాక్షిం
చుచుభంగించిఁజెఱుపుటయును, ఉపకారినపకారి నొకరీతిఁగాఁ
జూచి గావించునెంతటి ఘోరమైన, గురువునుదైవ మేకో
భావమనుకొని దొడరిచేయును యొంతద్రోహమైన
అనుమనీతి జనులుతన్నాడుకొనఁగ
బ్రతుకుమనుజుండు జీవచ్ఛవంబుగాఁడె భూ.

సీ. పెద్దలెవ్వరుపేరఁ బిలిచిమాటాడరు భార్యయెప్పుడు తూల
బలుకుచుండు, బంధువుల్ నలుగురు పాటిసేయఁగఁబోరు త
నవారలంత ఛీకొట్టుచుందురు, పరమార్థసాధనోపాయ
కర్మమడంగు నిల్లునొళ్ళునుఁగూడ గుల్లయగును, అంటిపొం
దినవార లందఱుతేలికబట్టి బల్ గెగ్గిలు గొట్టుచుందు

తవనిలోపల జారత్వమరయహాని
యెంచిచూచిన బుధునికేది లేదు భూ.

సీ. పితృమాతృలకు మనః ప్రీతిగా మెలఁగుచు గురువులపై భ
క్తిఁ గుదురుకొలిపి పెద్దలగనిచాల ప్రేమపూరింపుచు దీను
లఁ బోషించి తెఱవెఱిఁగి, బంధువిధేయుఁడై బహుజనమిత్రు
డై సాధుసజ్జనగోష్ఠి సలుపుచుండి, పరకాంతలను మాతృ
భావంబుఁ గాఁజూచి సంతతధర్మప్రవర్తుఁడగుచు
మెలఁగుచున్నట్టి వాఁడె పోదలప భవద
ఖండ కారుణ్యమునకుఁ బాత్రుండు సుమ్ము
భూరిమహిమాస కోలంకపురనివాస
మదనగోపాల రాధికా హృదయలోల.

శ్రీ

—ఆంధ్రభాషావిలాసిని—

——:o:——

ఇదియొక తెలుఁగు మాసపత్రిక,

పత్రికాధిపతి, కావ్యనిధి,

శ్రీ చలికాని లచ్చారావుగారు

ఇందు సుప్రసిద్ధకవులు రచించిన పద్యకావ్యములు, గద్యకావ్యములు, నాటకములు, శతకములు, పూర్వకవుల యముద్రితగ్రంథములగు పురాణప్రభృతులు ప్రకటింపఁబడు చుండును.

సంవత్సరమునకు చందా 2—0—0 లు మాత్రమే.

——

వలయువారు, కార్యదర్శి,

ఆంధ్రభాషావిలాసినీ కార్యస్థానము,

చిత్రాడ,

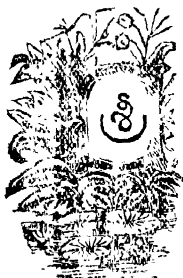
పిఠాపురంపోస్టు, గోదావరిజిల్లా.

శుభమస్తు.

శ్రీ వేంకటాచలనిలయశతకము.

శ్రీ రమణీ హృదయాబ్జ వి
హారా పరమేష్ఠి శంకరాఖండల బృం
దారక వినుతాచారా
హార యశస్సార వేంకటాచల నిలయా.

శారద బుద్ధివిశారద
పారద పరిశుభ్రవర్ణ బలపిమదీయా
దార వచనరచనా సువి
హారిణియాంగాత్ర వేంకటాచల నిలయా. 2

మృత్యుంజయు ప్రియతనయుఁడు
ప్రత్యూహము విఘ్నరాజి బలముడిపి సదా
కృత్యాద్యంతము లరయుత
మత్యుత్తమ లీల వేంకటాచల నిలయా. 3

ఈశుఁడు సంతతవినత ది
గీశుఁడు వరసిద్ధసాధ్యగీర్వాణ కృపా
వేశుఁడు పరమేశుఁడు న
న్నాశుగతిం బ్రోచు వేం. 4

పరమేష్ఠి పరమదయతో
　　చిరజీవమొసంగి రక్షసేయుతమని యా
　　దరమున వినుతించెదఁ గర
　　మరుదా వాఙ్నియతి వేం. 5

నిను నమ్మి కొలుచు జనముల
　　కనుపమ చిరసౌఖ్యదాయి యౌ సత్పదవిన్
　　గొనకొని దయచేసెదవని
　　యనుగదనిగమములు వేం. 6

అనుదినము వేడుచుంటిని
　　వినుమొండొకదైవ మెందు వెదకిన లేదం
　　టిని వింటిని వినలేదని
　　యనుమంటిని బలుకు వేం. 7

రారాదా మమ్ముఁగనుగొని
　　పోరాదా భక్తనమితిఁ బ్రోచుటకభయం
　　బీరాదా కృప లేదా
　　యారా కానిమ్ము వేం. 8

కరినరసి బ్రోచితనియెడి
　　గురుతరమగు నీదుకీర్తి కో యని పొగడన్
　　దురితముల నడఁచి కృప న
　　న్నరయఁగ రక్షింపు వేం. 9

ఘనుఁడవనుచు నిను వేఁడిన
　　వినుచు దయామృతసువృష్టి వెల్లివిరియఁ జే
　　సినగాక ఘనత గలదా
　　యనుపమగుణజాల వేం. 10

సిరిగలిగిన దనవారలఁ
గరమురసి యనుగ్రహింపఁగావలె గాకీ
తెరగున నుపేక్ష తగునా
యరుదాయె నిదేమి వేం.   11

కుధరం బెత్తుటకంటెను
బృథుగతి శిలదన్నుకంటె పృథ్విన్ గిటిలీ
లధరించుటకంటెను భర
మధికమె కృపఁగనుట వేం.   12

వెన్నుఁడవు నీవు నిజమని
యన్నానేకాని గొల్లయతివల నిండ్ల
న్వెన్నలు మ్రుచ్చిలితని ని
న్ననన్నానా నేను వేం.   13

వాదించెదఁ గృపగనుమని
మోదించెద నీచరిత్రములువిన దయసం
పాదించెద నుతుల సదా
హ్లాదాహతఖేద వేం.   15

పరిభవమున ద్రౌపది ని
న్నరుదుగ నెదఁదలఁప నక్షయాంబరములు చే
కురె గురువరుసభగల తన
యరులాశ్చర్యపడ వేం.   16

భరపడియెడి దానసము
ద్ధరణము నీబిరుదెయౌను దారాక్షణం బా
కరిబ్రోచుటె నిర్దయ నీ
కరయఁగ మునులేదు వేం.   1

వినుతచరిత్రుఁడవే యని
యనుదినము నుతింతుగాని యాభీరవధూ
జనవసనహారివని ని
న్ననఁగలనా నేను వేం. 17

నీకై వ్రతోపవాసము
లేకాంతఃకరణవృత్తి నేఁజేసితి నీ
రాక వడిఁగోరుచును సుగు
ణాకర కరుణింపు వేం. 18

పాకరిపువినుత శ్రితజన
లోకాంచిత పారిజాత లోకేశ దయా
లోక వినుతింతు నిను సుగు
ణాకర దయఁజూడు వేం. 19

ధరణీపులవేడ నత్యా
దరమున బెరడైనవతములఁ దలఁచి నుతింప
స్గరుణాదలిర్పఁగఁ ద్వరలో
నరయుము నీవాఁడ వేం. 29

పరమోపకారివని నీ
చరితలు ప్రకటించుగాని చయ్యన వినుమా
గురుతునను దయను బ్రోచుట
హరిహయనుతచరణ వేం. 21

ఏతన్మాత్రుఁడవా ప్రి
ఖ్యాతిం జగములను గావఁగా వెలసితివో
శీతోష్ణకరవిలోచన
భూతురత యిఁకేల వేం. 22

పలుదెఱఁగులనిను బిలిచితి
దలఁచితి నెమ్మదిని హృదయతామరసమునన్
నిలిపితిని కేమిఁజేసెద
నలఘుగుణాభరణ వేం. 23

భారము నీయదియని నే
సారమతి న్నుతులొనర్తుఁ జయ్యనదయతో
క్షీరముననో నీరముననో
యారసినను ముంపు వేం. 24

భారమనక క్రోధారుణ
ధారాదృక్సమితి వెలయఁ దతమదిరిపు సం
హారావిచార నూనవి
హారివి గావయ్య వేం. 25

భండనమున దర్వీకర
కాండము రవిసుతుఁడు వేయఁగాఁ దచ్ఛరమా
ఖండలసుతు దునుమవమి నీ
యండయె కాదయ్య వేం. 26

పాండురవర్ణుఁడు సుమకో
దండవిపక్షుఁడు దిశావితతివసనుఁడు బ్ర
హ్మండోదరుఁ డీశుఁడు నీ
యండనె మదిఁగోరు వేం. 27

సకలాశాధిప విలస
న్మకుటాంచత్పద్మరాగ మాణిక్యవిభా
ప్రకటీకృత పదయుగళా
అకలంకా వరద వేం. 28

నీకళ్యాణ గుణంబు ల
నేకంబులు నేనుతింప నేర్తునె త్రిదశా
నీకంబు జాలదనఁగ వి
భాకర శశినేత్ర వేం. 29

పూతన విషవక్షోజము
పోతమవని నినుఁ గుడుపఁబూనిన నసువు
ల్వాతెఁగొని యీవె యెగ్గస
కాతత మోక్షంబు వేం. 30

గొల్లఁడనఁగ నెగడినసడి
తల్లినిగనుగప్పి పరుల దధినవనీతం
బెల్లెడలఁ గొంటివనియెడి
యల్లరి పోదయ్య వేం. 31

మృదువచనంబులఁ గర్కశ
హృదయముపేశలత నొందునేయాదిధుతీ
పదమెఱిఁగి నీవెదయఁగను
మదయుత వే విడువు వేం. 32

ఒప్పరయఁగ నాదిని నీ
వప్పులఁ బడియుంటఁ దెలిపె నాశ్రితులిఁక ని
న్నప్పుకొన నేమియనఁగద
వప్పా కరుణించి వేం. 33

వరగోవర్ధన మెత్తుట
నెరుఁగమె పాలకునుబాల నెత్తుటయె పురం
దరుఁ గెల్చి యాదవుల మే
లరయుటకై కాదు వేం. 34

గురినిలిపి నీపదాబ్జము
లిరవుగఁ బూజించువారి కిహమున ధనగో
తురగేభ దానదాసిక
లరుదా పరమొదవు వేం. 35

కరుణారసధారను నా
దురితాగ్నులనడఁచి ప్రేమతోఁ బ్రోవు సు
స్థిరముగ నీవాఁడను సు
మ్మరికాననదహన వేం. 36

ఆరయ గామోర్వర నీ
కారుణ్యకటాక్షదృష్టి గలిగినయెడ ము
క్త్యాఖ్యఫలించుట యరుదా
యారసి దయఁజూడు వేం. 37

దినకరునిచేత దుహినము
ధనమున దారిద్ర్యవితతి తరలినయటు నీ
వినుతకథాశ్రవణముచే
ననయం బఘమడఁగు వేం. 38

దయగల దేవుఁడవని నే
భయభక్తులఁ బిలుతు చక్రపాణీ యనుచు
న్నయమార్గమహానె పలుకమి
యయయో వింతాయె వేం 39

పలుగాకిని కఠినుఁడ ని
శ్చలచిత్తుఁడగాను భక్తిజాడ లెఱుఁగ ద
ప్పులువట్టక దయతోఁగను
మలఘుగుణాభరణ వేం. 40

నీకళ్యాణ గుణంబుల
నేకంబులు నేనుతింప నేర్తునె త్రిదశా
నీకంబు జాలదనఁగ వి
భాకర శశినేత్ర వేం. 29

పూతన విషవక్షోజము
పోతమవని నీకుఁ గుడుపఁబూనిన నసువు
ల్వాతిఁగొని యీవె యెగ్గస
కాతత మోక్షంబు వేం. 30

గొల్లఁడనఁగ నెగడినడి
తల్లినిగనుగప్పి పరుల దధినవనీతం
బెల్లెడలఁ గొంటివనియెడి
యల్లరి పోదయ్య వేం. 31

మృదువచనంబులఁ గర్కశు
హృదయముపేశలత నొందునేయాదిథునీ
పదమెఱిఁగి నీవెదయఁగను
మదయత వే విడువు వేం. 32

ఒప్పరయఁగ నాదిని నీ
వప్పులఁ బడియుంట దెలిసె నాశ్రితులిక ని
న్గప్పకొన నేమియనఁగద
వప్పా కరుణించి వేం. 33

వరగోవర్ధన మెత్తుట
నెరుఁగమె పాలకునుతాలనెత్తుటయె పురం
దరుఁగెల్చి యాదవుల మే
లరయుటకై కాదు వేం. 34

గురినిలిపి నీపదాబ్జము
లిరవుగఁ బూజించువారి కిహమున ధనగో
తురగేభ దానదాసిక
లరుదా పరమొదవు వేం. 35

కరుణారసధారను నా
దురితాగ్నులనడఁచి ప్రేమతోఁ బ్రోవు సు
స్థిరముగ నీవాఁడను సు
మ్మరికాననదహన వేం. 36

ఆరయ గామోర్వర నీ
కారుణ్యకటాక్షవృష్టి గలిగినయెడ ము
క్త్యాఖ్యఫలించుట యరుదా
యారసి దయఁజూడు వేం. 37

దినకరునిచేత దుహినము
ధనమున దారిద్ర్యవితతి తరలినయటు నీ
వినుతకథాశ్రవణముచే
ననయం బఘమడఁగు వేం. 38

దయగల దేవుఁడవని నే
భయభక్తులఁ బిలుతు చక్రపాణీ యనుచు
న్నయమార్గమాన పలుకమి
యయయో వింతాయె వేం 39

పలుగాకిని కఠినుఁడ ని
శ్చలచిత్తుఁడగాను భక్తిజాడలెఱుఁగ ద
ప్పులువట్టక దయతోఁగను
మలఘుగుణాభరణ వేం. 40

భయమైనను నీపాద
ద్వయ మెదఁ గీలించి కేశవా యని నుడువన్
జయమగు నెల్లరకును హరి
హయ వినుతచరిత్ర వేం. 14

చందనముల దిన కుబ్జకు
సుందరతర రూపమొసఁగి సూనాస్త్రక్రియన్
బొందుగఁ దేల్చితివని ని
న్నందురు బుధజనులు వేం. 42

ముదముగఁ గాలయవను ముచి
కుందునిచే బొలియఁజేసి కోరినపదవిన్
బొందించి మించితని ని
న్నందురు కోవిదులు వేం. 43

అంబుజములు రవిహిమకర
బింబము నుత్పలచయంబు బీదజనము వి
త్తంబుం బలె నినునేని
త్యంబును గోరెదను వేం. 44

భవ్యుఁడవు యోగిజనతా
సేవ్యుఁడవు విరించి చంద్రశేఖర ముఖసం
భావ్యుఁడవు దివ్యుఁడవు నిజ
మవ్యయుఁడవు నీవు వేం. 45

కలలోన నిన్ను నెఱుఁగని
మలినాత్ముఁడా పదనురమాధవ యనుచున్
దలఁచిన గుణమెన్నక నీ
పలరుచి రక్షింతు వేం. 46

పలికించు వాఁడవీవే
పలికెడు వాఁడవునునీవె పరమాత్మభవ
ద్విలసన గుణములు నుడివెద
నలరుచు దయఁజూడు వేం. 47

సులభుఁడవును దుర్లభుఁడవు
తెలిసినయెడఁ దెలియకున్నది నిజులకై నం
బలిభంజన కరిరంజన
యలఘు గుణాభరణ వేం. 48

రమ్మంటినో తెమ్మంటినో
సమ్మతిభవరోగ ముడుపఁజాలెద వభయం
బిమ్మంటి నీకిదియసా
ధ్యమ్మా కాదంటి వేం. 49

ఘనపాంచజన్యమును నీ
వనువుగ ధరియించి వైరియడరులడఁగఁగా
మునుకొని మొరయింపుముని
న్ననుదినము నుతింతు వేం. 50

బంధురకోపాన్వితరిపు
బృందభూభ్రమణ వల్లకిగిప్పమ్రంబా
నందకము నందిమదిప్రు
లందఱు మఱందింపు వేం. 51

త్వరను సుదర్శననామక
పరిపంథికూర దానవప్రాణసదా
చరఫణిచక్రముగొని రిపు
హరణము గావింపు వేం. 52

కామాదిషైరి షట్కము
పైమించుచు నున్నదిపుడు పడనదుపుమునీ
శామోదకీ గదాహతి
నామోదముతోడ వేం. 53

సీకాస్తంభ రత్నంబును
వైకుంఠుని హృదయనాసి వైయనురాగ
శ్రీకిఁగుదురైతివని సుగు
ణాకర వినుతింతు వేం. 54

కరిరాజ వరదవిష్ణూ
గరుడధ్వజచక్రపాణికంసవిరోధీ
మురహార కేశవ మాధవ
హరికృష్ణ ముకుంద వేం. 55

అజగరదానవ వధనగు
నిజతేజోమహిమ జూచినిను నరుఁడనఁగా
వ్రిజజనములో లిఁదలఁచిరి
యజుఁడవనుచుఁ గృష్ణ వేం. 56

స్ఫురదురు తావకపాదాం
బురుహద్వయ మెదనునిలిపి పూజించితివే
మరుమానసి కముగాఁబుర
హారవినుత చరిత్ర వేం. 57

వరదుఁడవని నద్భక్తిని
గరిమొరలిడ మకరిశిరము ఖండించిభవ
త్కరుణను నిరుపుర మనుచుట
యరుదామోఁ గదయ్య వేం. 61

సోమకుఁడు సకలవేద
స్తోమముహరియించి జలధిఁజొచ్చినవానిన్
వే మడియించితి మీనను
వై మహిమ నెలంగ వేం. 59

సురలును దనుజులుజలనిధి
దరువఁగ మందరముగుంగు తఱికూర్మమవై
భర మూనిసురలఁ బ్రోచితి
వరి దానవులడఁగ వేం. 60

కనకాక్షుఁడు నినువెదకెద
ననుకొని వసుమతినిజుట్ట నాతనిగిటివై
కినుక నడఁచితాల్చితివే
మనఁగల కుతలంబు వేం. 61

డింభకుఁ బ్రహ్లాదుని శ్రమ
దంభి హిరణ్యకశిపుఁడను దైత్యునడఁపఁగా
స్తంభమున దోఁచునరహరి
యంభోజదళాక్ష వేం. 62

కురుచవగుచు బలినిద్రిపద
ధరణీదానంబుగోరి దానవ సంప
ద్ధరణము జేయుచు మించితి
వరయఁద్రివిక్రమత వేం. 63

ఇరువదియొక పరి భూపుల
నరుకుచు శ్రీపరశురామ నామమున ధరా
మరులకి వసి యొసఁగతివో
హరిపద్మదళాక్ష వేం. 64

హరువిల్లువిరచి భూమిజ
పరిణయమై పంక్తిగళుని బరిమార్చిన పాం
డుర కీర్తివి శ్రీరామా
హరవర్ణితనామ వేం. 65.

బలియుఁడు బలరాముఁడు నా
వెలసిసుధాశన విరోధివిదళనమున భా
సిలి రేవతివరియించిన
హలధర గోత్రధర వేం. 66.

పురదానవ హరణార్థము
గిరిశునకు న్దోడుపడుట కీర్తిదమని ఖే
చరులు మొరవెట్టబౌద్ధత
నరయ వహించితివి వేం. 67.

ఖలులధికుల గుచునచలా
వలయము వెస నాక్రమింప వారినడఁపఁగా
నిలకల్కివికాఁబోయెద
వలఘుమతినవ్వరద వేం. 68.

ధరణిజనియించి కంసా
ద్యరులనుహరియించి మించియాభీర స్త్రీ
ల రతులఁ దేల్చినకృష్ణా
హరపంకజనాభ వేం. 69.

దక్షావిల సత్కౌస్తుభ
వక్షా శకటాఖ్య దైత్యవారణ నవహ
ర్యక్షాత్రిదశ ప్రముఖా
ధ్యక్షా రిపుశిక్ష వేం. 70.

ధీరాముని జనహృదయ వి
హారావిధి రుద్రవందితాఖిల సుగుణో
దారా రాత్రించర సం
హారా సువిచార వేం. 71

శ్రీదాపురు హూతార్చిత
పాదానతభక్తలోక బంధుర కలుష
చ్ఛేదానిఖిల త్రిదశా
హ్లాదాహతభేద వేం. 72

ఈశారాతిశ్రించరగళ
నాశాపోషిత గజేంద్ర నవ్యాంబుదసం
కాశాగుణపూరిత సక
లాశాలక్ష్మీశ వేం. 73

సీతాతరుణీ నేతా
వాతాశనవిధి శివాభివందితగుణ సం
ఘాతా శుచికీర్తి ప్ర
ఖ్యాతానిర్ణేత వేం. 74

రంగాకల్పిత తార్క్ష్యతు
రంగానత్యాం తరంగరాజత్కరుణా
పాంగా నత సురపతి స
త్వాంగా రిపుభంగ వేం. 75

మాయలను మానిదయతోఁ
జేయంగల పనులనెల్లఁ జేయుము నేమం
గాయికిఁ దెల్పిననీపై
న్యాయమనోపించు వేం. 76

పెద్దవని వేడఁగను నా
వద్దకురావైతి రోటనినువడఁగట్ట
న్పెద్దలను జేరి గొల్చితి
పెద్దర నీగుణము వేం. 77

నీవే దేవుఁడ వనుచును
నీవేరక్షకుఁడవనుచు నిక్కంబనుచు
న్నేవింటినిన్ను వినుతుని
యావల మరిగలరె వేం. 78

అమలిన పదపంకేజ
భ్రమరీకృతయోగి వరవిరాజిత చిత్తా
సముచిత కరుణోదాత్తా
యమితగుణాయత్త వేం. 79

దశదిగ్విలాసినీశ్రుతి
విశదీకృత నైజ కీర్తివిస్ఫురిత వల్లీ
కిసలామూంబుజ భసలా
యసదృశ ధృత్యచల వేం. 80

నేనునిను నమ్మి భక్తిని
దైనందినపూజ సలిపితఁడబడిక ఁయని
త్యానిశరీరాణి' యనుచు
ధ్యానింతును గావు వేం. 81

తినలేదా బలుసాకని
నినునేనన నిజముబల్క నిష్ఠురమనుచున్
వినినామెద దోసము లే
దని కనికరముంచు వేం. 82

వలపున గోపాంగనలను
  బలుమరు మరుకేళిదేల్చి వలసిననాతిన్
జలమూనిముసిగ్గుఁ గోయుట
  యలవాటా! నీకు వేం. 83

కలవనిసకలాగమములు
  తెలుపునుఘోషించి నిజముతేటపడఁగ నీ
యదుగైనఁ గనులఁజూడక
  యలవగు నానమ్మ వేం. 84

పగవాని సోదరునకీ
  వగణితసామ్రాజ్య మిచ్చితనుచును నినునే
మొగమోటము పెట్టెదనని
  యగపడ వెటుగోదు వేం. 85

దీనార్థి కల్పభూజా
  భానుసహస్రైకతేజ భవవినిముఖ స
మానితసుగుణ సమాజా
  యానత సురరాజ వేం. 86

కారుణ్యమూని వాంఛిత
  మే తీరిసొసంగినతము నేలెదవో సదా
చారా కౌస్తుభవిలస
  ద్ధారా నగధీర వేం. 87

కరుణానముద్రిడ నీ
  చరణములను గొలుచు భక్తజనముల కోర్కుల్
త్వరలో దీర్చుటకుదా
  యరుదా నానుడువు వేం. 88

నిర్మల చిత్తుండై యే
కర్మంబులనేని నరుఁడుకంజాక్ష నిను
న్మర్మంబు లేకతలఁచిన
నర్మిలి రక్షింతు వేం. 89

పక్షిస్థసకల భువనా
పక్షిప్రభుగమన దనుజవన్యవిదహనా
చక్షుఃశ్రుతీశ శయనా
అక్షివిజిత నలిన వేం. 90

భరమేమి గరుఁడొకరుఁడు
కరువలిసుతుఁడొకఁడు గలుగఁగావిచ్చేయన్
సరిరమ్ము తెలిసెనంగతి
యరమర లేకమాను వేం. 91

మటుమాయ సేయునీపద
తటినీజీవనము నిఖిలదాసాఘములన్
యెటుసేయ లేవునీవిఁక
నటమటఁ బెట్టకుము వేం. 92

దుష్టుల శిక్షించెదవని
శిష్టుల రక్షింతువనుచుఁ జెప్పగనేలా
స్పష్టముగ మోహిసెనిగమము
లష్టదిశాంతముల వేం. 93

రావాయీనా భక్తుల
సేవలుగొనిమేము మున్నుఁజేసిన సుకృతి
న్దేవరకు బుద్ధరూపమ
హావెలసెను గాక వేం. 94

దురితతమో భాస్కరుఁడవు
శరణాగత వత్సలుఁడవు శాశ్వతుఁడవు నీ
కొఱకు వినుతింపవలదా
వారికరుణాల వారి వేం. 95

వగ లేదు నీకునాయెడ
తగవునుదప్పవు సభక్తి తాత్పర్యముతో
మిగులనినుఁ జూడవేడిన
నగపడ వేమయ్య వేం. 96

సంకల్ప మాత్రమున నీ
పంకజ గర్భాండవితతి ప్రభవించుఁగదా
కింకరుని బ్రోచుచో నీ
కంకిలి యేమయ్య వేం. 97

దుగ్ధాబ్ధి శయన వనద
స్నిగ్ధమహాత్తర శక్రరసిత నలినాక్షా
దగ్ధాఖిల కిల్బిష స
మ్యగ్ధైర్య హిమాద్రి వేం. 98

గర్భస్థాబ్జ భవాండా
నిర్భాగ్యా సురనిశీథి నీమార్తాండా
నిర్భిన్నకలుష ప్రహ్లా
దార్భక పరితోష వేం. 99

పెద్దనిను నమ్మువారి వి
పద్దశ యెప్పుడును జేరఁ బాల్పడమినిదా
సద్దణఁగి పోవుచటగద
యద్దిర నీమహిమ వేం. 100